БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 19 (1281)
25 ЯНВАРЬ ЯКШАНБА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

— ЧИГИТ ЭКИШ ПАЙТИ ЯҚИНЛАШИБ ҚОЛДИ. БИЗ КЎКЛАМГИ ЭКИШНИ ШАЙ БЎЛИБ КУТИБ ОЛИШИМИЗ, БУТУН ЗАРУР ТЕХНИКАНИ, КАДРЛАРНИ НАМУНАЛИ РАВИШДА ТАЙЁРЛАБ ҚЎЙИШИМИЗ, ЧИГИТ ЭКАДИГАН МАЙДОННИНГ АСОСИЙ ҚИСМИНИ ҚИСҚА МУДДАТ ИЧИДА ҲАЙДАБ ТАЙЁР ҚИЛИБ ҚЎЙИШИМИЗ, КЎП МИҚДОРДА ГУНГ, МИНЕРАЛ ЎҒИТЛАР ТАЙЁРЛАБ ДАЛАЛАРГА ЧИҚАРИШИМИЗ, ШЎР ЕРЛАРНИНГ ШЎРИНИ ЮВИШИМИЗ ВА КЎКЛАМГИ ЭКИШ БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛГАН БОШҚА ТАЙЁРГАРЛИК ИШЛАРИНИНГ ҲАММАСИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЎТКАЗИШИМИЗ ЛОЗИМ.

(Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари XIII қурултойида қатнашган трактор-далачилик бригадалари бошлиқларининг Мурожаатидан).

Трактор-далачилик бригадалари сафларини кенгайтирайлик

Шонли етти йилликнинг биринчи йилида мамлакатга 3 миллион 50 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган республикамиз пахтакорлари шу кунларда фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосилнинг мустаҳкам пойдеворини вужудга келтириш учун астойдил курашмоқдалар. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди муносабати билан кенг миқёсда авж олиб кетган социалистик мусобақа тўлқинлари қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини ҳам янгидан-янги меҳнат ғалабаларига руҳлантирмоқда.

Тошкент областининг колхозчилари, совхоз ишчилари, механизаторлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари бу йил она-Ватанга камида 460 минг тонна пахта топширишга аҳд қилдилар. Бу юксак мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлашда, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда пахта етиштириш процессини юксак даражада механизациялаштириш, меҳнат унумдорлигини кескин ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Трактор-далачилик бригадалари комплекс механизацияни жорий этиш асосида юқори ҳосил олиш ҳамда меҳнат унумдорлигини кескин ошириш ва шу йўл билан пахтанинг таннархини анча камайтириш вазифасига жуда мос келади, пахтачиликда ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг энг мукаммал, янги прогрессив формаси ҳисобланади.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, трактор-далачилик бригадаларининг кўпчилиги машина техникасидан, ердан ва ишчи кучларидан жуда яхши фойдаланмоқдалар, механизациялаштириш даражасини ошириб, оз меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда пахтадан юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Республика колхоз ва совхозлари Валентин Тюпко, Қурбон Кенжаев ва Тоғай Абдусаматов ўртоқларнинг ҳамда бошқа илғор механизаторларнинг тажрибасини ёйиб, 1958 йилда 124 минг гектардан ортиқ умумий пахта майдонига эга бўлган 1636 та трактор-далачилик бригадалари ташкил этдилар.

Ўтган йили Тошкент областининг совхозларида 153 та трактор-далачилик бригадаси ишлади. Бу бригадалар совхозлардаги бошқа далачилик бригадаларига нисбатан гектар бошига 3,5 центнердан ёки 23 процент кўп ҳосил олдилар. Трактор-далачилик бригадаларида пахта ҳосилининг 40 проценти машинада терилди. Ҳар бир ишчи ҳисобига далачилик бригадаларидаги 39 центнер ўрнига ўрта ҳисобда 76 центнер пахта етиштирилди. Трактор-далачилик бригадалари анча арзон маҳсулот олишга эришдилар ва 1370 минг сўм маблағни тежаб қолдилар.

4-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Насиб Бекиров бошлиқ комплекс механизациялаш бригадаси 1958 йилда машина техникасидан, ер ва ишчи кучидан яхши фойдаланишда, механизациялаш даражасини ошириб, меҳнат ва маблағни камроқ сарфлаб, мўл ҳосил етиштиришда бутун республикамизга донг чиқарди. Бу бригадада ҳар бир доимий ишчи ҳисобига 7 гектар экин майдони тўғри келгани ҳолда, ҳар гектар ердан 30,2 центнердан ҳосил олинди, ваҳоланки совхоз бўйича ўрта ҳисобда 12,3 центнер ҳосил олинган. Бригаданинг ҳар бир аъзоси 21 тоннадан пахта етиштириб берган, бир центнер пахта етиштиришга салкам 20 соат иш вақти сарф бўлган. Ўртоқ Бекировнинг ўзи пахта териш машинасида ишлаб 86 тонна пахта терди. Бу бригадада етиштирилган ҳар бир центнер пахтанинг таннархи совхоздаги ўртача таннархдан уч баравар кам бўлди.

Газетамизнинг 23 январь сонида Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари XIII қурултойида қатнашган трактор-далачилик бригадалари бошлиқларининг республикамиз колхоз ва совхозларидаги барча бригадаларга, ҳамма механизаторларга Мурожаати эълон қилинди. Улар ўз Мурожаатларида бундай дедилар:

«Биз трактор-далачилик бригадаларининг афзаллиги жуда катта эканлигини ўз тажрибамизда кўрдик. Шу сабабли ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг мана шу янги, илғор формасига ҳамма жойда дадиллик билан ўтиш зарур деб ҳисоблаймиз. Мана шундай бригадаларгина пахта етиштиришни кескин равишда кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш соҳасида олдимизда турган катта вазифаларни комплекс механизациялаш асосида муваффақиятли равишда ҳал қилишни таъминлайдилар.

Биз барча трактор-далачилик бригадаларининг ходимларини, республика колхозлари ва совхозлардаги барча механизаторларни ҳамма жойда чигитни квадрат-уялаб экишни таъминлашга ва ғўза қатор ораларини машинада икки томонлама ишлаш сифатини яхшилаб, кетмонсиз ишланадиган майдонларни кескин равишда кенгайтиришга чақирамиз».

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорларининг XIII қурултойида ҳам 1959 йилда трактор-далачилик бригадаларининг иш тажрибасини кенг ёйиш, пахтачиликда меҳнатни уюштиришнинг янги формаси ҳисобланган бу бригадаларнинг сафларини кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор берилди. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг энг муҳим вазифаси — хўжалик ҳисобида ишловчи трактор-далачилик бригадалари тузиш йўли билан ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг янги прогрессив формаларини бутун чоралар билан ривожлантиришдан, XIII қурултой белгилаган тадбирлар ва трактор-далачилик бригадалари бошлиқларининг Мурожаати асосида бу бригадаларнинг сафларини янада кенгайтиришдан иборат.

Трактор-далачилик бригадалари ташкил этиш вақтида юзакичиликка йўл қўймай, бу бригадаларга бириктиб қўйиладиган пахта, беда ва бошқа экин майдонларининг миқдорини, шунингдек колхозчилар ва совхоз ишчилари сонини конкрет маҳаллий шароитни ҳисобга олган ҳолда белгилаш керак. Шу билан бирга ўтган йилги иш тажрибасига асосланиб, лозим топилган жойларда йирикроқ бригадалар ташкил этиш зарур, токи ҳар қайси бригадага ҳайдов тракторлари, керакли миқдорда чопиқ тракторлари, пахта териш машиналари, бошқа техника ва ишлаб чиқариш воситалари бириктиб қўйиш ҳамда улардан тўлароқ фойдаланиш мумкин бўлсин.

Трактор-далачилик бригадаларининг муваффақиятли ишлаши кўп жиҳатдан бу бригадаларнинг бошлиқларини тўғри танлашга боғлиқдир. Шу сабабли ўзини амалий ишда кўрсатган, техникани, механизацияни ва юқори ҳосил олиш агротехникасини яхши биладиган, талантли ташкилотчилар — механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари ҳамда пахтачилик ходимлари орасидан трактор-далачилик бригадаларининг бошлиқларини танлаб олишда колхоз ва совхозларга ёрдам бериш — район партия, совет ташкилотларининг вазифасидир. Трактор-далачилик бригадаларининг раҳбарлари албатта район партия комитетларининг бюро мажлисида тасдиқланиши керак. Бу бригадаларнинг бошлиқларига кўкламги экишга пухта тайёргарлик кўриш ҳамда юқори ҳосил олиш тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда зарур ёрдам кўрсатиш керак.

Шу йил февраль ойининг иккинчи ярмида Тошкентда колхоз ва совхозлардаги трактор-далачилик бригадалари раҳбарларининг республика кенгаши чақирилади. Бу кенгашни кўкламги экишга ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўриш билан кутиб олайлик, трактор-далачилик бригадаларининг иш тажрибасини кенг ёйиб, уларнинг сафини янада кенгайтирайлик!

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг тарихий қарорларини тезроқ амалга ошириш учун

Тула области кимё саноати корхоналарининг, қурилиш-монтаж ташкилотларининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари ҳамда кимё машинасозлиги саноати ва ташкилотларининг ҳамда кимё корхоналари қурувчи қурилиш-монтаж ташкилотларининг барча ходимларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Мурожаатда айтиладики, кимё саноатини жадал ривожлантириш коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтиришда ғоят катта аҳамиятга эга. Тула области кимё саноати ходимлари КПСС Марказий Комитети май Пленумининг (1958 йил) тарихий қарорларини бажара бориб, кимё маҳсулотлари ишлаб чиқариш, янги ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва ички резервларни ишга солиш, давлат планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирдилар ва ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажардилар.

Тула областидаги кимё корхоналари коллективлари, қурувчи ва машинасозлар йиғилишларининг қатнашчилари корхоналар цехларини муддатидан илгари ишга тушириш ва уларнинг қувватини ошириш, капитал маблағларни тежабтергаб сарфлаш, пландан ташқари кимёвий аппаратлар ишлаб чиқариш юзасидан конкрет мажбуриятларни қабул қилганлари ҳолда, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети май Пленумининг тарихий қарорларини тезроқ амалга ошириш учун, 1959 йилги планни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдиришга даъват этадилар. (ТАСС).

КПСС XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

«Ташсельмаш» заводи коллективи ўртасида КПСС XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа ўзининг ижобий натижаларини бераётир. Унда қатнашаётган кўпгина ёш ишчилар илғорлар қаторидан муносиб ўрин олмоқдалар. Токарь Худойқул Абдураззоқов, фрезеровщик Ўткир Толиповлар шулар жумласидандир. Улар шу кунларда смена топшириқларини 200 процентга етказиб адо этмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга). Ўткир Толипов ва Худойқул Абдураззоқовлар тайёр маҳсулотни кўздан кечирмоқдалар.

В. Панов фотоси.

Совхоз ишчи ва механизаторларининг ғайрати

Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг ишчи ва механизаторлари жонажон партиямизнинг XXI съезди шарафига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаш мақсадида қишки дала ишларини кундан-кунга кучайтирмоқдалар. Ерларни ғўзапоялардан тозалаш, бу ерларни сифатли шудгор килиш, маҳаллий ўғит жамғариш соҳасида дуруст натижаларга эришилмоқда.

Айниқса, совхознинг Ўтбосаров, Кенжаев ўртоқлар бошқараётган бўлимларида меҳнат яхши ташкил қилинган. Бу бўлимларда барча ишчи кучлари дала ишларига тўла жалб этилган. Техникадан унумли фойдаланилмоқда.

Ўртоқ Ўтбосаров бошқараётган бўлимнинг ишчи ва механизаторлари шу кунгача 630 гектар ерни етарли миқдорда ўғитлаб, сифатли шудгор қилдилар. Кенжаев бошқараётган бўлимда эса 570 гектар ер шудгорланди.

Совхоз ишчи ва механизаторлари ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планининг бажарилмай қолганлигига биринчи навбатда шудгорлашнинг ўз вақтида ўтказилмаганлиги сабаб бўлганлигини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам улар йўл қўйилган камчиликларни бу йил такрорламаслик ва пахтанинг ялпи ҳосилини ошириш учун зарур бўлган барча тадбирларни амалга ошираётирлар.

Райониинг «Искра» колхозида ҳам шудгор жадал суръатлар билан ўтказилмоқда. А. Ўтаганов, Э. Холиқов, Т. Яхшибоев ўртоқлар каби илғор механизаторлар ўзларига берилган топшириқни ортиғи билан бажариб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар. Колхозда шудгорлаш тамомланиш арафасида турибди.

Ё. ҲАСАНОВ,
Х. МАМАНАЗАРОВ.

Сут соғувчилар янги мажбурият олишди

Кейинги йилларда Оржоникидзе районидаги «Сталинград» колхози аъзолари кўплаб чорва маҳсулотлари етиштира бошладилар. 1958 йилда сут етиштириш анча кўпайди: сигир соғувчилар 138 бош сигирдан 327 минг 600 литр сут соғиб олиш мажбуриятини олган эдилар. Йил охирида бу мажбурият ортиғи билан бажарилиб, соғиб олинган сут 342 минг 710 литрга етказилди.

Ўтган йили колхозда иккита молхона бор эди. Ҳозир зотли сигирлар сони 360 бошга етказилди. Яна бир молхона қурилиб, ишга туширилди.

Янги йилда чорвадорлар сигирларни боқишни яна ҳам яхшилаб, уларнинг маҳсулдорлигини оширишга астойдил киришдилар. Ўтган йили ҳар бир бош сигирдан 2100-2250 литрдан сут соғиб олган Асалат Муродова, Қиздаргул Бекбоева, Бувайша Юсупова каби илғор соғувчилар бу йил ҳар бир сигирдан 2800 литрдан сут соғиб олиш мажбуриятини олдилар.

З. ЗОКИРОВ.

Меҳнат вахтасида

Фарҳод гидроэлектростанциясининг коллективи КПСС XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, январь ойида пландан ташқари 2,5 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариш мажбуриятини олган эди. Станция ишчилари бу мажбуриятни тўла бажариш учун астойдил интилиб, ишда яхши натижаларга эришмоқдалар. Мавжуд агрегатлардан унумли фойдаланиш, ишлаб чиқариш маданиятини тинмай яхшилаш, илғор иш методларини қўлланиш натижасида шу кунга қадар мажбурият ҳисобига 2 миллион киловатт-соат энергия етказиб берилди.

Навбатчи инженер ўртоқ Ў. Камолитдинов бошчилигидаги смена коллективи меҳнатда бошқаларга ўрнак кўрсатмоқда. Смена аъзолари барча агрегатларнинг авариясиз ишлашини таъминлаб, январь ойининг ўтган кунлари ичида планга қўшимча равишда юзларча минг киловатт-соат энергия ишлаб чиқардилар. Гидротехника цехининг коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган ўртоқ С. Муродалиев бошлиқ бригадаси эса смена топшириғини 200-250 процент қилиб адо этмоқда.

Б. ТАЙКЕНОВ.

Бельгия Конгоси халқига озодлик ва мустақиллик берилсин!

Ўзбекистон пойтахтидаги касаба союз ташкилотларининг, ёшлар ташкилотларининг ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакилларидан 1000 га яқин киши Бельгия Конгосида бўлаётган ва бутун прогрессив инсониятни ғазаблантирган қонли воқеаларга ўз муносабатларини изҳор қилмоқ учун 24 январда йиғилиш ўтказдилар.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениесининг раиси Ш. К. Ширинбоев йиғилишда ахборот берди.

Шаҳар жамоатчилигининг вакиллари бирин-кетин минбарга чиқадилар. Улар, мустамлакачиларнинг қонли жиноятларига қарши ғазабланиб нутқлар сўзлайдилар.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг кўп минг кишилик коллективи номидан шу корхона фабрика комитетининг раиси А. Аҳмаджонов сўзга чиқиб бундай дейди:

— Биз Бельгия Конгосида бўлаётган воқеаларга индамай қараб туролмаймиз. Империалистлар томонидан қилинаётган йиртқичликлар бизни жуда ғазаблантирмоқда.

Тошкент тўқимачилари ер юзидаги миллион-миллион соф виждонли кишиларнинг талабларига қўшилиб: «Мустамлакачилар Бельгия Конгосидан йўқолсин!» деб қатъий хитоб қиладилар.

Октябрь революцияси номидаги паровоз-вагон ремонт заводининг слесари Е. И. Константинов минбарга чиқади.

— Бундан фақат бир неча ой олдин, — дейди у, — Ўзбекистон пойтахтининг аҳолиси Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари Тошкент конференциясининг қатнашчиларини табриклаб кутиб олган эди. Иккала қитъа халқлари юборган вакилларнинг оташин нутқлари қалбимиздан чуқур жой олди. Уларнинг нутқларида миллион-миллион кишилар шармандали мустамлакачилик асоратини емириб ташлашга қаттиқ бел боғлаганликлари зўр куч билан ифодаланган эди. Шунинг учун ҳам Леопольдвилда қилинган мудҳиш ёвузликлар бизни жуда ҳаяжонга келтирди. Биз, мустамлакачиларга қарши курашаётган халқлар билан ўзимизнинг бирдам эканлигимизни яна бир марта зўр куч билан очиқ билдирамиз.

Ўрта Осиё давлат университетининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги О. С. Содиқов, шоир Мирмуҳсин, медицина институтининг студенти Л. Маҳмудовалар ҳам сўзга чиқиб, Бельгия Конгосининг пойтахтида ўтказилган тинч намойиш қатнашчиларини ўққа тутган мустамлакачиларнинг ёвузликларига қарши кескин норозилик билдирдилар.

Шу йиғилишда бир овоздан қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади:

«Биз Ўзбекистон пойтахти жамоатчилиги — касаба союз ташкилотлари, ёшлар ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари вакиллари — йиғилишининг қатнашчилари Бельгия Конгоси халқининг озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб бораётган адолатли курашини қонга ботиришга уринган мустамлакачиларнинг шу мамлакатдаги ваҳшиёна ҳаракатларини якдиллик билан ғазабланиб қоралаймиз.

Барча совет кишилари сингари Тошкент меҳнаткашлари ҳам мустамлака ва қарам давлатлар халқларининг миллий озодлик ҳаракатига ҳамиша хайрихоҳ бўлиб келдилар. Мустамлакачиликка қарши, тинчлик, озодлик ва демократия учун курашаётган ҳамма халқлар билан бирдам эканлигимизни билдириб келдик ва билдирамиз. Империалистлар халқларни ҳеч қачон ва ҳеч бир шароитда қулликда сақлаб қололмайдилар. Бельгия империалистлари хоҳласа ҳам, хоҳламаса ҳам мустамлакачилик даври тугади.

Бельгия мустамлакачилари ва бошқа капиталистик мамлакатлардаги уларнинг шериклари Леопольдвилдаги тинч намойишни ўққа тутиш билан ўзлари шарманда бўлдилар, ўзларининг йиртқич башараларини бутун инсоният олдида очиқ кўрсатдилар.

Биз Тошкентнинг ҳамма меҳнаткашлари номидан Бельгия Конгосининг мард халқига оташин қардошлик саломини йўллаймиз ва мустамлакачиларга қарши курашда унга катта муваффақиятлар тилаймиз.

Конгодаги қон тўкишни дарров тўхтатишни ва мустамлакачиларнинг Конгодан чиқиб кетишини талаб қиламиз.

Конго халқига озодлик ва мустақиллик берилсин!» (ЎзТАГ).

Аҳоли рўйхати тамом бўлди

22 январда 500 мингга яқин ҳисобчилар мамлакат аҳолисини рўйхатга олиб бўлдилар.

Аҳоли 14 январдан 15 январга ўтар кечаси соат 12 гача бўлган аҳволида ҳисобга олинди. Ўша кечаси узоқ сафардаги 1033 поезддаги, аэропортлардаги, вокзаллардаги, касалхоналардаги, меҳмонхоналардаги, денгиз ва дарё портларидаги гражданлар рўйхатга олинди.

Рўйхатнинг дастлабки якунлари республикаларда, ўлка ва областларда ҳисобланади. Марказий статистика бошқармаси СССР бўйича дастлабки якунларни шу йил апрель ойида эълон қилади.

Рўйхат материаллари механизмлар ёрдами билан мамлакатнинг 57 пунктида — республика, ўлка ва область марказларида ишлаб чиқила бошланади, сўнгра Москвада, рўйхат марказий машина-ҳисоблаш станциясида давом эттирилади. Бу ерда рўйхат якунлари кенг программа бўйича ҳисобланади. Марказий статистика бошқармасида рўйхатнинг асосий якунларини чиқариш ишлари шу йил декабрь ойида тугалланади. (ТАСС).

Аҳоли рўйхати ишларини муваффақиятли туғаллайлик

23 январда Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини ўтказишда янги давр — ёппасига контроль текшириш даври бошланди. Бу иш 1959 йил 23 январдан 1 февралгача 10 кун давом этади.

Инструктор-контролёрлар ҳисобчилар билан биргаликда, қишлоқ жойларида эса қишлоқ Советларининг вакиллари билан биргаликда ҳамма уйларни айланиб чиқадилар. Бундан мақсад — рўйхат вақтида рўйхатдан тушириб қолдириш ва икки марта рўйхат қилиш ҳоллари бўлмаслигини текшириш ҳамда вақтинча бошқа жойга кетиб қолган ва вақтинча шу ерда турувчи кишиларнинг тўғри рўйхатга олинганлигини текширишдан иборат.

Рўйхатнинг бориши тўғрисидаги хабарлар ва контроль текширишларнинг дастлабки натижалари ҳисобчиларнинг ҳамма жойда виждонан ишлаганликларини ҳамда рўйхат ўтказиш тартиби тўғрисидаги инструкцияга қаттиқ риоя қилганликларини кўрсатади. Шу билан бирга, баъзи ҳисобчилар катта ёшдаги кишиларни шахсан эмас, балки оила аъзоларининг сўзига қараб рўйхатга олган айрим ҳодисалар ҳам аниқланмоқда. Ҳисобчиларнинг баъзи кишиларни рўйхатдан тушириб қолдиришлари, баъзи ҳолларда эса икки марта рўйхатга олишлари ҳам эҳтимолдан холи эмас.

Ана шу камчиликларнинг ҳаммаси контроль текшириш вақтида аниқланади.

Рўйхатнинг ана шу якунловчи даврида барча ташкилотлар, бутун совет жамоатчилиги рўйхат ходимларига Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатини муваффақиятли туғаллашда ёрдам беришлари лозим.

Оғир саноатимизнинг илғор кишилари

Новатор йигит

Кенг стол устида алланималарни дир чизиб, ҳисоблаб ўтирган цех бошлиғи Иван Федяевич Зоҳидни кўриб, ўрнидан турди ва нима учун келганини пайқагандек:

— Яна бирорта янгилик билан келдингми? — деб кулди ва қўлини чўзди.

— Сиз билан маслаҳатлашадиган ишим бор эди, — деди Зоҳид.

— Марҳамат!

— Ўйлаб кўрсам паровоз шатунининг болтини маҳкамлайдиган гайкани горизонталь фрезерлаш станогида ишлаш меҳнат унумдорлигини оширишга имкон бермас экан.

— Энди, вертикаль фрезерлаш станогида ишлайлик, демоқчимисан?

— Тўғри, лекин бунинг учун ёрдамчи асбоб-оправка керак. Мен ана шу асбоб ҳақида маслаҳатлашиш ниятида кирган эдим.

Зоҳид шотун болтининг гайкасини вертикаль фрезерлаш станогида кўп миқдорда, тез ва сифатли тайёрлаш имконини берадиган янги оправка ҳақида батафсил гапириб берди, олиб борган тажрибаларининг натижаси билан цех бошлиғини таништирди. Иван Федяевич ўз ишига зўр муҳаббат қўйган, серғайрат бу комсомолнинг юзига тикиларкан, деди:

— Фикринг ҳам, ҳисобларинг ҳам тўғри. Бу таклифнинг жорий қилиниши цехимизда меҳнат унумдорлигини камида 2-3 баравар оширади.

Цех бошлиғи унга жуда кўп маслаҳатларни бериб, ички имкониятлар ҳақида батафсил гапирди. Иван Федяевич билан бўлган суҳбатдан ниҳоятда мамнун бўлган Зоҳид уйга келгач, узоқ вақтгача китоб ўқиш, алланарсаларни ҳисоблаш билан банд бўлди. У «Фрезерчилар справочниги» деган китобни варақлаб, баъзи жойларини яна бир карра ўқиб чиқди. Деталларни фрезерлаш станокларида ишлаш режими, қаттиқ қотишмалардан қандай фойдаланиш кераклиги ҳақидаги фикр ва маслаҳатлар билан танишиб чиқди. Сўнгги марта ўз ҳисобларини текшириб, фикр ва таклифи тўғри эканлигига яна бир қаноат ҳосил қилгач, цех бошлиғи айтганидек, уни жорий қилишга қарор қилди...

Зоҳид заводга келганида, ҳали қуёш чиқмаган эди. У цехга кирди, ўз станоги ёнига келиб, ишга киришди. Аввал ўзи тайёрлаган оправкасини станокка ўрнатди. Янги оправка узун валикка ўхшаган бўлиб, унга бир йўла 10 та гайка кийгизилиб, станокнинг суппортидаги махсус жойга маҳкамланади. Шундан кейин у станоклардаги тез қирқадиган пўлат фрезерлар ўрнига қаттиқ қотишмалардан ясалган фрезерлар ўрнатди. У, деталларга ишлов беришда бошқача усул қўлланди. Биринчи станокда деталь маълум бир ўлчовда ишланади. Ўртадаги станокда ана шу деталларга иккинчи ўлчов асосида ишлов берилади. Учинчи станокда эса, деталлар сўнгги ишловдан ўтади. Бундай усул иш вақтидан рациональ фойдаланилишини таъминлайди. Айни бир вақтда янги хил гайкани ҳар станокда тўла ишловдан чиқариш учун қанча вақт кераклигини билиб олиш ва соатлик графикка ўтиш мумкин бўлади. Зоҳид ана шундай ишлади. Натижада вақт аввалги, кетма-кет ишловдан иборат бўлган усулга нисбатан 1,5 ҳисса кам сарфланди.

Зоҳид станоклардан кўзини узмасди. Сўнгги станокдаги деталларни эҳтиёткорлик билан олиб, янгидан битта эмас, бирйўла 10 та гайкани ўрнатди. Аввалгиларини эса тайёр деталларга қўшиб қўйди. У, ўз таклифининг моҳиятини энди амалда яққол кўрди. Махсус оправкани қўлланиб, илгариги усулга қараганда меҳнат унумдорлигини уч баравар оширишга муяссар бўлди.

Шу тариқа паровоз шатунининг болтлари учун зарур гайкаларни янги усулда вертикаль фрезерлаш станогида ишлашга кўчиш ҳақидаги таклиф тезда бутун 2-механика цехига ёйилди. Ҳамкасбларининг ҳаммаси Зоҳиднинг бу кашфиётини маъқулладилар ва уни кенг қўллан бошладилар.

Фрезерчилардан Владимир Ионов, Николай Риженков, Вера Визнер ва бошқалар янги усулда ишлашга кўчиб, смена нормаларини 3-3,5 баравар оширдилар.

Цех бошлиғи Иван Федяевич смена охирида Зоҳиднинг олдига келиб, уни зўр хурсандчилик билан табриклади:

— Ижодий ғайратингга, ишингга муваффақият тилайман новатор йигит!

Зоҳид Гариев Октябрь революцияси номли Тошкент паровоз-вагон ремонт заводига ишга киргандан буён кўпгина қимматли рационализаторлик таклифларини киритди. Уларнинг ишлаб чиқаришда кенг миқёсда жорий қилиниши 2-механика цехида меҳнат унумдорлигини анча оширишга имкон берди. Бу азамат йигит шу кунларда партия XXI съезди шарафига янада зўр ғайрат, шижоат билан ижодий меҳнат қилаётир.

О. УСМОНҚУЛОВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент область сайлов комиссияси Тошкент шаҳар Навоий кўчаси, 55 уйдаги область Советлар уйи биносига жойлашган (1-подъезд, 1 қават, 3-хонада). Телефон номерлари: 40032, 43921, қўшимча номерлар: 24, 7-81.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездида қиладиган доклади тезислари умумхалқ муҳокамасида

Чорва маҳсулотлари етиштириш янада кўпаяди

Колхозимиз чорвадорлари жамоат чорвачилигини ҳар тарафлама ривожлантиришга алоҳида эътибор бериб, катта муваффақиятларга эришдилар. Колхозда ҳар 100 гектар ер ҳисобига чорва маҳсулотлари етиштириш йил сайин кўпаяётир.

1958 йилда 100 гектар яроқли ер ҳисобига планда белгиланган 425 ўрнига 459 центнердан сут, 100 ўрнига 102 центнердан гўшт ва донли экинларнинг ҳар гектари ҳисобига 132 минг дона ўрнига 163 минг донадан тухум етиштирилди. Ҳар бир товуқдан 80 ўрнига 88 донадан тухум олинди.

Колхозда ўтган қишлоқ хўжалик йилида 727,5 ўрнига 729 центнер гўшт етиштирилган бўлса, шундан 210 центнери чўчқа ва 61 центнери парранда гўштидир.

Колхозимиз чорвадорлари СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамларида кўрсатилганидек, бундан кейин 100 гектар ҳисобига чорва маҳсулотларини янада кўплаб етиштиришни ўз олдиларига асосий вазифа қилиб қўйдилар.

Колхоз правлениеси 1959 йилда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш планини тузди. **Планга мувофиқ қорамоллар сони ўтган йилдаги 285 бошдан 400 тага, сигирлар сони 110 бошдан 120 тага, чўчқалар қарийб икки баравар, паррандалар сони ва қўйлар туёғи ҳам анча оширилади. Шунингдек, сут, гўшт, тухум етиштириш ҳам ортади. Силос, хашак кўплаб тайёрланади.**

Чорвачиликни янада ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун махсус механизациялашган комплекс бригадалар тузиш катта фойда келтиради. Комплекс бригада чорвачиликнинг оғир ишларини механизациялаштиради, мукаммал хизмат қила олади. Бундай бригада озуқа қирқиш, молларни суғориш, ғарамлардан озиқани транспортерлар билан ташишни бажаради. Бунинг натижасида меҳнат кунлари тежалади ва транспортдан бошқа ишларда фойдаланилади.

Бизнинг колхоз шароитида экин майдонларини йириклаштириш зарур. Чунки колхозлар илғор кучли техника билан янги етти йилликда кўпроқ таъмин этилади. Бу жиҳатдан колхозларга ер текислайдиган машиналарни кўпроқ бериш мақсадга мувофиқдир. Экин майдонларидан тўғри фойдаланиш учун якка-якка турувчи хўжаликларни посёлкаларга кўчириш ҳам кўп жиҳатдан мақсадга мувофиқдир.

Янги етти йилликда колхозларда тузиладиган механизациялашган махсус комплекс бригадаларни турли зарур машина ва асбоблар билан кўпроқ таъминлаш масаласи ҳал қилиниши лозим.

М. ИСМОИЛОВ,
Қорасув районидаги Ворошилов номли колхоз раиси.

Тошкент транспорт машинасозлиги заводининг коллективи мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йилга мўлжалланган плани проектини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Суратда: завод ишлаб чиқариш бўлими мудири ўртоқ Г. С. Цибульский корхонанинг етти йилликдаги перспективаси ҳақида илғор ишчилар билан суҳбат ўтказаётир.

В. Сироткин фотоси.

Уй-рўзғор буюмлари мўл-кўл бўлади

У ёки бу корхонага бориб, ишлаб чиқариш командири, мастер ё ишчи билан суҳбат қурсангиз улар энг аввал ўз корхоналарининг меҳнат унумдорлигини кўтариш, маҳсулот сифатини яхшилаши тўғрисида гап очадилар. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Нега десангиз шу кеча-кундузда эл бойлигини янада орттириш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи, ҳар бир инженер-техник ходим жонажон Коммунистик партия белгилаб берган етти йиллик улуғвор программанинг биринчи йилини юксак меҳнат натижалари билан якунлашга ошиқадилар...

Яқинда биз Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасига қарашли металл идишлар ишлаб чиқариш корхонасида бўлдик. Бу ерда ҳормай-толмай меҳнат қилаётганларнинг барчаси бир-бири билан мусобақадош, бирининг ютуғидан иккинчиси манфаат кўради, ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун— бу шиор ишчиларнинг қалбига сингиб кетган. Корхонанинг қайси цехига кирманг бу ерда ижодий меҳнатнинг тинмай авж олиб бораётганини кўрасиз.

2-руҳлаш цехининг ишчиси ўртоқ Солихов биз билан кўришаётиб шундай деди:

— Заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг партия XXI съездида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган етти йиллик план проекти ҳақида қиладиган доклади тезисларини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқмоқдалар. Айниқса бизни уй-рўзғор анжомлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақидаги тадбирлар янги муваффақиятларга илҳомлантирмоқда. Етти йил ичида рўзғор ишлари учун зарур бўладиган идиш-товоқ ва анжомлар тайёрлаш 1958 йилдагига нисбатан икки бараварга яқин ошади. Коллективимиз бу соҳада ўз зиммасига юклатиладиган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш учун ишлаб чиқариш кенгашлари ўтказмоқда. Бунда заводимиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари корхонамизнинг келажак перспективаси ҳақида фикр алмашмоқдалар.

— Мен корхонамизнинг ишлаб чиқариш кенгашларида актив қатнашиб тураман. Бизнинг корхона ҳам йилдан-йилга кенгайиб бораётир. Бундан 5-6 йил муқаддам республикамизнинг меҳнаткашлари сирланган идиш-товоқларни сотиб олаётганларида «мунча ҳам қиммат бу идиш!» деб савдо ходимларига таъна қилишарди. Ўша кезларда сирланган ва руҳланган идиш-товоқлар ўзимизда ишлаб чиқарилмас эди-да! Шунинг учун ҳам уларнинг нархи анча қиммат эди. Энди-чи? Энди биз ишлаб чиқараётган кастрюль, това, чойнак, товоқ, тарелкаларнинг нархи иттифоқимизнинг бошқа шаҳарларидан келтирилган идишларга қараганда қарийб икки баравар арзондир. Коллективимиз 1958 йилда ана шундай уй-рўзғор буюмларидан 25 миллион сўмлик ишлаб чиқарди. **1965 йилга қадар маҳсулот ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтирамиз.**

Бу оддий ишчининг қалб сўзлари, ҳаммамизни қувонтирди. Завод партия ташкилотининг секретари ўртоқ Халил Абдумаликов Аҳмад Солиховнинг меҳнатда эришаётган ажойиб муваффақиятлари тўғрисида кўп яхши гапларни айтди. Корхонада Солихов сингари илғор ишчиларнинг сони кўп. 3-тунукасозлик цехининг илғор ишчиларидан А. Иброҳимов, К. Муродхўжаев, мих тайёрлаш цехининг И. Зокиров, В. Аҳмедов ва бошқа меҳнатсеварлари смена топшириқларини муттасил ошириб бажарадилар. Заводда коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётганларнинг сони тобора ортиб бораётир.

Бу ерда уй-рўзғор буюмларини мўл-кўл ишлаб чиқариш учун кўпгина ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилаётир. **Корхона маъмурияти шаҳарнинг турли қисмларида жойлашган цехларни бир территорияга жойлаштириш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни конвейр усулда ташкил этиш программасини ишлаб чиқаётир. Шу жумладан бу ерда йирик цех биноси қурилиб, унинг биринчи навбати ҳозирданоқ ишга туширилди.**

Завод ишчилари шонли Коммунистик партиянинг XXI съезди очилиш кунини меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритиш билан нишонладилар. Улар 25 январдаёқ ойлик планни бажардилар.

Ў. ҒОЗИЕВ.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАЛАРИДА

Ватанпарвар ёшлар

Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун бошланган мусобақа фақат областимиз саноат корхоналарининг коллективлари ўртасидагина эмас, балки колхоз ва совхозларда ҳам тобора кенг тус олмоқда. 1-«Оҳангарон» совхози 2-бўлимнинг коммунист ўртоқ Абдусоат Турғунов бошчилик қилаётган трактор колоннаси аъзолари ана шу ватанпарварлик ҳаракатига қўшилиб, коммунистик меҳнат бригадаси тузиш ва партия XXI съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашга қарор қилдилар. Ёш ва илғор тракторчилардан 11 киши бригада составига кирди.

Бригада аъзолари кузги шудгорлаш ва ғалла экишни муддатидан илгари тамомлаш, бунинг учун барча тракторларнинг икки сменада ишлашини таъминлаш, ер ҳайдаш ва ғалла экиш нормасини муттасил ошириб бажариш, 15 процент ёқилғини тежаш мажбуриятини олдилар. Улар сўзларининг устидан чиқиш мақсадида ўзларига бириктилган 4 тракторнинг икки сменада тўхтовсиз ишлашига эришмоқдалар. Натижада иш унуми икки баравардан ҳам зиёд ошд.

Бунга мисол қилиб комсомол аъзоси ўртоқ Салом Йўлдошевни кўрсатиш мумкин. У, ўзига бириктиб қўйилган ДТ-54 маркали трактор билан илгари бир кеча-кундузда 6-8 гектар ер ҳайдаб келган бўлса, коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари сафига қўшилганидан кейин меҳнат унумдорлигини жиддий равишда кўтаришга эришди. Ўртоқ Йўлдошев ҳозир ўз сменачиси ўртоқ Кўчқор Мамадов билан биргаликда тракторни кеча-кундуз тўхтовсиз ишлатиб, 16-18 гектар ер ҳайдамоқда.

Коммунистик меҳнат бригадасининг бошқа аъзолари ҳам ана шундай ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Шу сабабли бўлим ер ҳайдаш ва ғалла экишда совхозда биринчи ўринда бормоқда. Пландаги 698 ўрнига 740 гектар ерга ғалла экилди. Баҳорги ғалла, маккажўхори ва сабзавот экинлари экиш учун пландаги 938 ўрнига 955 гектар ер шудгор қилиб қўйилди. Бундан ташқари 20 гектар қўриқ ер очилди.

Бригада аъзолари фақат ер ҳайдаш ва ғалла экиш билангина қаноатланиб қолмасдан, ўз зиммаларига ҳосилдорликни ошириш, яъни ҳар гектар ерда 250 центнер маккажўхори кўкпояси, 350 центнер озуқа лавлаги етиштириш ва ғалладан ҳам ана шу каби мўл ҳосил олиш мажбуриятини олганлар. Шу мақсадда улар барча ерларни 30-33 сантиметр чуқурликда ҳайдамоқдалар. Ҳайдаш олдидан ерга етарли миқдорда ўғит чиқариб солинаётир.

Коммунистик меҳнат бригадасининг аъзолари КПСС XXI съезди очиладиган кунгача барча трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда асбобларини тўла ремонтдан чиқариш, баҳорги экишга шай бўлиб туриш учун ҳаракат қилаётган бўлсалар, далачилик бригадаларининг ишчилари ариқ-зовурларни тозалаш ва тўла тартибга келтириш, ҳар гектар ерга камида 10 тоннадан маҳаллий ўғит чиқариб тўкиш учун курашмоқдалар.

Совхоз партия ташкилоти 2-бўлим ишчиларининг бу ватанпарварлик ташаббусини бошқа бўлимларнинг коллективлари ўртасида кенг оммалаштирди. Натижада 1 ва 5-бўлимларда ҳам тракторчилардан иборат коммунистик меҳнат бригадалари ташкил этилди. Бу бўлимларнинг механизаторлари ва ишчилари ҳам кузги экишни тез ва муваффақиятли тамомлаш ва кўкламги экишга намунали тайёргарлик кўриш истаги билан меҳнат қилмоқдалар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

Коммунистчасига ишлаш ва яшаш учун

Пискент районининг ёш ишчилари ва колхозчилари ўртасида коммунистик қурилишнинг ажойиб ватанпарварлик ҳаракати — коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун кураш тобора кенг тус олмоқда. Райондаги корхона, совхоз ва колхозларда ишлаб чиқаришдаги фидокорона меҳнати ва ҳаёт кечириш йўлини тўғри белгилаб олганлиги билан кўпчиликка намуна бўлаётган илғор ишчилар, колхозчилар бошчилигида ва иштирокида коммунистик меҳнат бригадалари тузилаётир.

Пахта тозалаш заводининг смена мастери коммунист ўртоқ Манноб Абдураҳмонов бошчилигида ташкил этилган коммунистик меҳнат бригадаси шулар жумласидандир. Бригада ўз составига коммунист ва комсомол-ёшлардан 22 кишини бирлаштирган. Бригада аъзоларининг деярлик ҳаммаси ўз касбини мукаммал эгаллаб олган, ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб бажариш, турмуш ва ўқишда бошқаларга ўрнак кўрсатиб келаётган ишчилардан иборат.

Улар ўтган йилнинг охирида коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун бошланган мусобақага қўшилиб, 1958 йил планини муддатидан анча олдин бажардилар ва декабрь ойидаёқ 1959 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқара бошладилар. Бригада аъзолари ҳозир бир сменада пландаги 14 тонна ўрнига ўрта ҳисобда 20 тоннадан тола тайёрлаётирлар. Улар ҳозирги эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолмаслик ва ишлаб чиқариш кўрсаткичини кун сайин ошира бориб, юксак меҳнат унумдорлигига эришиш учун ҳаракат қилаётирлар. Ана шу мақсад билан ишлаётган ишчилардан О. Ашуров, В. Брусловский, Г. Габидуллин, Ф. Богоуддинова, В. Кузнецова каби ўртоқлар ҳозирги кунларда бир сменада икки нормага баравар маҳсулот тайёрламоқдалар.

Бригада аъзолари фақат яхши ишлаш билангина қаноатланаётганлари йўқ. Балки уларнинг ҳар бири коммунистик меҳнат бригадасининг чинакам аъзоси деган номга муносиб бўлиш учун ўз сиёсий ва умумий билимларини ошириш, хулқда, юриш-туришда намуна бўлиш учун интилаётирлар. Бригада аъзоларидан 3 киши кечки ишчи-ёшлар мактабида, қолганлари эса завод партия ташкилоти томонидан ташкил этилган саноат конкрет экономикасини ўрганиш тўгарагида ўқимоқдалар.

Завод партия ва комсомол ташкилотлари бошқа ишчи ва хизматчилар каби бу ватанпарвар ёшларнинг янада унумлироқ меҳнат қилиши, ишдан бўш вақтларида маданий дам олиши ҳамда самарали ўқиши учун барча зарур шароитларни яратиб берган. Заводда яхши жиҳозланган клуб ва кўпгина турли хил адабиётлар, вақтли матбуот намуналарига бой кутубхона бор. Клубда алоҳида хоналарга радиоприёмник, телевизор ўрнатилган. Музика ҳавасқорлари бу ердаги турли хил музика асбобларидан фойдаланмоқдалар.

Райондаги Хрушчев номли колхоздан коммунист Чинпўлат Хошимов ва «Пискент» совхози 7-бўлимидан коммунист Қамбар ўғли Бобиршо ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳам Абдураҳмонов бригадасининг аъзолари каби коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашмоқдалар.

Н. БЕКНАЗАРОВ.

АГИТАТОР, СУҲБАТИНГДА ФОЙДАЛАН!

Чиройлик газламалар янада кўпаяди

СССРда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш йилдан-йил кўпаймоқда. Мамлакатимизнинг ҳамма ерларида — иттифоқчи республикалар ва иқтисодий районларда енгил саноатнинг янги корхоналари қурилмоқда, мавжудлари эса юқори унум билан ишлайдиган энг янги ускуналар билан жиҳозланмоқда. Дастлабки ҳисобларга кўра, 1958 йилда СССРда 7 миллиард 394 миллион метр газлама ёки 1917 йилдагига қараганда 4,7 баравар кўп ишлаб чиқарилди.

Ҳозирги вақтда бизда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни яқин йиллар ичида янада кўпайтириш учун барча шароитлар бор.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» ҳақида қиладиган доклади тезисларида етти йилликда енгил саноатнинг ялпи маҳсулотини 1,5 баравар кўпайтириш мўлжалланади. Бунда 1965 йилга келиб ип газламалар ишлаб чиқариш 7.700—8.000 миллион метр, жун газламалар — 500 миллион метр, каноп газлама — 635 миллион метр, шойи газлама — 1 миллиард 485 миллион метрни ташкил этади. Газламалар сифатини ва ассортиментини яхшилаш ҳам назарда тутилади.

Айниқса аҳоли талаби катта бўлган газламаларни ишлаб чиқариш анча кўпаяди. Жумладан, бахмал, мовут каби тукли газмоллар ишлаб чиқариш 3,5 баравар, меланж — 1,8 баравар, чит — 1,6 баравар кўпайтирилади, штапель толасидан тўқилган юқори сифатли камволь газламалар кўп миқдорда ишлаб чиқарилади.

Коммунистик партия қишлоқ хўжалигидан келаётган табиий хомашёнинг тинмай ўсиб бориши ва йирик синтетик материаллари саноатининг ривожланиши асосида 1965 йилда аҳоли жон бошига газлама ишлаб чиқаришни 56 метрга етказиш вазифасини қўяди. Бу, 1958 йилдан 1965 йилгача барча турдаги газламаларни (бунга трикотаж буюмлари ишлаб чиқариш учун полотнолар тайёрлаш ҳам киради) ишлаб чиқариш аҳоли жон бошига 17 метр ошади, деган гапдир. Ваҳоланки, 44 йил ичида (1913 йилдан 1957 йилгача) барча турдаги газламаларни ишлаб чиқариш аҳоли жон бошига 20 метр ошган эди.

Газламалар ишлаб чиқаришни кўпайтириш бўйича белгиланган бу тадбирларнинг амалга оширилиши етти йиллик охирига келиб СССРни газламаларнинг умумий ишлаб чиқариш хажми, шунингдек уларни жон бошига ишлаб чиқариш бўйича ҳам АҚШдаги даражага яқинлаштиради.

Меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий резервлари

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисида ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларида республикамизнинг пахтачиликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган саноатини янада юксалтиришга алоҳида эътибор берилган. Машинасозликни ҳар тарафлама ўстириш ҳамда корхоналарда меҳнат унумдорлигини оширишда қуюв цехларини механизациялаш ва автоматлаштириш энг муҳим вазифалардан бири бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Республикамизнинг машинасозлик корхоналари асосан Тошкент областида жойлашган. **1958 йилда машинасозлик корхоналарининг қуюв цехларида 130 минг тонна чўян қуйилган бўлса, 1965 йилга бориб бу миқдор 202 минг тоннани ташкил этади.** Чўян қуйиш соҳасида белгиланган бу тадбир асосан мавжуд қуюв цехларини реконструкция қилиш, ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан тўлароқ фойдаланиш ҳамда янги техника ва прогрессив технологияни кенг қўллаш, ишлаб чиқариш ва меҳнатни яхши ташкил этиш йўли билан амалга оширилади.

Машинасозлик корхоналарида меҳнат унумдорлигини оширишнинг энг муҳим резервларидан бири қуюв цехларини тўла механизациялаштириш ва автоматлаштиришдан иборатдир. Ҳозирги вақтда мамлакатимиздаги кўпгина корхоналарда қуюв цехларидаги асосий ишлаб чиқариш процесслари тўла механизациялаштирилган ва автоматлаштирилгандир.

Бу соҳада эришилган муваффақиятлар Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги саноат корхоналарига ҳам кенг ёйилаётир. Октябрь революцияси номли паровоз-вагон ремонт заводининг қуюв цехида тормоз колодкаларини қуйиш автоматлаштирилди. **Янги автомат линиясининг ишга туширилганлиги тормоз колодкаларини ишлаб чиқаришни 2,5 баравар кўпайтирди. Қуйилмалар таннархи камайиб, бир йилда тахминан 1 миллион сўм маблағ тежаб қолинди.**

Албатта, металл ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг қуюв цехларини бирйўла ва қисқа муддат ичида автоматлаштириш қийин. Қуйиш билан боғлиқ бўлган меҳнат процессларини автомат усулга кўчириш учун энг аввал уни тўла механизациялаштириш керак. Ҳозирги вақтда Тошкент областининг машинасозлик корхоналаридаги қуюв цехларини механизациялаш суръати анча дуруст бораётир. Шуни айтиш кифояки, 1958 йилда машинасозлик корхоналарида қуйилган маҳсулотнинг 70 проценти механизация ёрдамида қуйилди. «Ташсельмаш» заводининг қуюв цехи коллективи бу соҳада катта иш қилди. Агар бу корхонада 1946 йилда атиги 24,8 процент чўян механизация ёрдамида қуйилган бўлса, 1958 йилда ишлаб чиқарилган заготовкаларнинг 75,5 проценти механизациялаштирилган метод билан қуйилди. Формовкалашда механизация воситаларига кўчиш ишчилар сонини камайтирди. 1950 йилдан то 1958 йилга қадар шу иш билан банд бўлган ишчиларнинг 40 процентдан кўпроғи бошқа ишлаб чиқариш участкаларига кўчирилди. Айни вақтда қуюв цехида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 34,5 процент кўпайди ҳамда унинг сифати анча яхшиланди.

«Узбексельмаш», «Чирчиксельмаш», «Таштекстильмаш» сингари областимизнинг йирик корхоналарида ҳам чўян қуйиш ишларининг 75-90 проценти механизациялаштирилди. Масалан, «Чирчиксельмаш» заводида бу ишга анча дуруст эътибор берилаётир. Бу корхона қуювчилари 1957 йилда «НКИ-317» деталини «Адамс» маркали машинада формалаб, сўнгра конвейерда қуйишга кўчдилар. Бундай деталларнинг бир тоннасини қуйиш учун ҳаммаси бўлиб 2100 сўм сарфланмоқда. Ҳолбуки, худди шундай детални формалаш ва қуйиш учун «Узбекхиммаш» заводида 3 минг сўмдан кўпроқ маблағ сарф бўлаётир. Бунинг сабаби шундаки, «Узбекхиммаш» заводида формалаш ва қуйиш ишлари ҳалигача асосан қўл меҳнати билан бажарилаётир.

Етти йиллик перспектив планда формалаш ишларини механизациялаш даражасини 90 процентгача етказиш мўлжалланган. Ана шу планнинг муваффақиятли бажарилиши учун энг аввал чўян ва пўлат қуйишда прогрессив методларни дадиллик билан қўллашга кўчиш лозим. «Ташсельмаш» ва экскаватор заводининг коллективлари анчадан буён қобиғли формага қуйиш методини қўлламоқдалар. Бу усул энг мураккаб деталларни тайёрлашни енгиллаштиради. Бундан ташқари, қуйилмага механик ишлов бериш ҳам кескин камаяди.

Бироқ, бу прогрессив метод ҳали область машинасозлик корхоналарида жуда кам қўлланилаётир. Хўш, қобиғли формага қуйиш усулига кўчиш учун энг аввал нималарга эътибор бериш керак? Илғор корхоналар қуйиш ишларини тезкор усул билан олиб бориш учун ҳаммадан бурун формовка материалларини тайёрлаш процессларини механизациялаштиришга киришадилар. Кўпгина корхоналардаги қуюв цехларида бир сериядаги қуйилмаларни махсус формовка машиналарида қуйишга кўчиш ва кейинчалик ана шу машинани автомат усулида ишлатишга ўтиш тажриба қилиб кўрилмоқда. Демак, бу тажриба бир хил сериядаги қуйилмаларни бутунлай машиналаштириш имконияти борлигини тасдиқлайди. **Формалаш ишларининг механизациялаштирилиши ҳамда қуйиш билан боғлиқ бўлган қатор операцияларнинг қисқартирилиши қуюв цехлари ишлаб чиқариш қувватини 2—2,5 баравар ошириш имконини туғдиради.**

Қуюв цехларида меҳнат унумдорлигини ошириш йўлларидан яна бири — стержень тайёрлашни бутунлай механизациялаштиришдан иборатдир. Маълумки, чўян қуюв цехларидаги ишнинг 20-25 процентини стерженлар тайёрлаш ташкил этади. Шунга қарамасдан, республикадаги жуда кўп корхоналарда, айниқса Тошкент Совнархозига қарашли йирик машинасозлик корхоналарининг қуюв цехларида ҳали ҳам стерженлар асосан қўл кучи билан тайёрланмоқда. Тўғри, ўтган йил «Узбексельмаш» заводида стерженларнинг бир қисми машиналар ёрдамида тайёрлана бошланди. Лекин бу мутлақо етарли эмас.

Стерженларни механизация воситаларида тайёрлаш катта аҳамиятга эгадир. Бир мисол келтирамиз, «Узбексельмаш» заводи стерженлар тайёрлаш бўлимини механизациялаштириб ҳамда шу йўл билан формовкаларни машинада тайёрлашга кўчириб, қисқа вақт ичида 35 ишчини бошқа участкаларга ўтказди ва 1,5 миллион сўмлик давлат маблағини иқтисод қилиб қолди. Мана шунинг учун ҳам Тошкент Совнархози етти йиллик перспектив планда стерженларни механизация йўли билан тайёрлашга бутунлай кўчишга қарор қилди.

Булардан ташқари, қуюв цехида айрим майда, лекин кўп қўл меҳнатини талаб этадиган ишлаб чиқариш процесслари борки, инженер-техник ходимлар шуларга ҳам дурустроқ эътибор беришлари керак. Булар — қуйилмаларни формовкалардан ажратиб олиш ва уларни металл қуйқумлардан тозалаш каби ишлардир. Бу процесслар майда бўлиш билан бирга, ишлаб чиқариш майдонини тез ифлослантиради ва кўп меҳнат талаб этади. Ана шу майда операцияларни жуда оз маблағ сарф қилиш билан бутунлай механизациялаштириш ва автоматлаштириш мумкин. Лихачев номидаги Москва автомобиль заводида бу процессларни бир операторнинг ўзи бажаради. Йирик қуюв цехларига эга бўлган саноат корхоналарининг раҳбарлари москваликлардан бу ҳақда техника информацияси олсалар бўлади-ку!

Кейинги вақтларда Тошкентдаги айрим корхоналар стерженларни қуйилмалардан гидравлик усул билан ажратиб олиш тажрибасини кенг қўлланмоқдалар. «Узбекхиммаш» заводида стерженларни гидравлик усул билан қуйилмалардан ажратиб олиш натижасида анча дуруст ютуқларга эришилди.

Қуйилмаларни тозалашнинг яна бир прогрессив методларидан бири уларни дробемет барабани ва камераларидан ўтказишдир. Масалан, дробемет барабани бир сменада 18-20 минг дона детални тозалаб бериши мумкин. Қуйилмаларни бундай усулда тозалаш методи 1955 йилдан буён қўлланилиб келинаётир. «Таштекстильмаш», «Чирчиксельмаш» ва айниқса «Ташсельмаш» заводи бу прогрессив методдан максимал фойдаланаётир. «Ташсельмаш» заводида 1956 йилда қуйилган деталларнинг 47 проценти, 1958 йилда қарийб 70 проценти дробемет агрегатларидан ўтказилди.

Лекин нима учундир қуюв цехи ишини максимал даражада енгиллаштирадиган бу муҳим агрегатдан бошқа корхоналарда деярлик фойдаланилмаётир. Шу вақтга қадар дробемет агрегатлари фақат юқоридаги 3 та корхонадагина қўлланилиб келинмоқда. 1958 йилда «Ташсельмаш» заводи план бўйича 480 тонна техника дроби олиши керак эди. Бироқ корхона белгиланган миқдорнинг лоақал 10 процентини ҳам ололгани йўқ. **Шу муносабат билан биз Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши машинасозлик саноати бошқармасига қуйидаги таклифни киритамиз: қуйилмалар ишлаб чиқаришни кўпайтириш манфаатларини кўзлаб, бирорта йирик қуюв цехи базасида техника дроби ишлаб чиқарадиган участка вужудга келтириш лозим. Шундай қилинса, қуйилмаларни дробемет агрегатлари ёрдамида тозалаш перспективаси яна ҳам кенгроқ очилади.**

Қуюв цехларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш партия томонидан қўйилган улуғвор программани муваффақиятли бажаришда катта роль ўйнайди.

С. ҚОДИРХОНОВ,
Тошкент молия-иқтисод институтининг ўқитувчиси.

Областимиз экономикасини тинмай ривожлантирайлик

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети сессиясидан

Шу йил 23 январда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг VI чақириқ VII сессияси бўлиб ўтди. Депутатлар сессияда икки масалани: «Тошкент область ижроия комитетининг 1958 йилги иш якунлари ва область халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 йилга мўлжалланган плани ҳақида»ги, «Тошкент областининг 1959 йил маҳаллий бюджети ҳақида»ги масалаларни муҳокама қилдилар.

Биринчи масала юзасидан доклад қилган область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Х. Жалилов область меҳнаткашларининг партия XX съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, иқтисодий ва маданий қурилиш соҳасида катта ғалабаларга эришаётганликларини конкрет фактлар мисолида кўрсатиб берди ва шу билан биргаликда ишда рўй бераётган камчиликларни очиб ташлади.

Область саноат корхоналари, колхоз ва совхозлари, — деди докладчи, — КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириб, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни оширишда бирмунча ютуқларга эришдилар.

1958 йилда область саноат корхоналари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планларини муддатидан илгари бажариб, мамлакатга пландан ташқари 116 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот бердилар. Саноат маҳсулотининг пўлат, прокат, кўмир, минерал ўғит, машиналар, цемент каби муҳим турлари бўйича, шунингдек енгил ва озиқ-овқат саноати маҳсулоти ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Область ижроия комитети саноат бошқармасига қарашли корхоналар планга қўшимча равишда 24 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқардилар. Маҳаллий саноатнинг кўпчилик корхоналари планларини муддатидан илгари бажардилар ва ўтган йилни самарали натижалар билан якунладилар.

Лекин, умуман йиллик план ошириб бажарилган бўлса ҳам 217 корхонадан 23 таси планни бажармади. Шунинг натижасида мамлакатга 80 миллион сўмлик кам маҳсулот, шу жумладан 2750 тонна пахта толаси, 2320 минг дона пишиқ ғишт, 1 миллион дона шифер, 4 миллион банкадан кўпроқ консерва, бирнеча миллион киловатт-соат электр қуввати ҳам берилди.

Докладчи ва музокарада чиқиб сўзлаган ўртоқлар область саноат бошқармаси ва область ҳунармандчилик совети корхоналарининг ишида рўй бераётган жиддий камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар. Область саноат корхоналарида энг зарур кенг истеъмол моллари кам ишлаб чиқарилади, корхона раҳбарлари маҳсулотнинг сифатини яхшилашга, таннархини камайтиришга етарли эътибор бермайдилар. Айрим корхоналарда шу корхоналарга мутлақо алоқаси бўлмаган цехларнинг ишлаб турганлиги, масалан бинокорлик материаллари комбинатида пойафзал, эгар-жабдуқ ва галантерия маҳсулотлари ишлаб чиқариш цехларининг сақланиб келаётганлиги кишини ажаблантиради.

Сессияда область план комиссиясининг область саноат бошқармаси ва область ҳунармадчилик совети корхоналарининг иши билан кам шуғулланаётганлиги ва бу корхоналарга хомашё ҳамда материалларни тақсимлаш ва етказиб беришда жиддий камчиликлар рўй бераётгани алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Сессияда қишлоқ хўжалиги соҳасида йўл қўйилган катта камчиликлар очиб ташланди. Қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида давлатга маҳсулот сотиш планлари тўла ва ошириб бажарилган бўлса ҳам пахта тайёрлаш плани бажарилмади. Пахта тайёрлаш плани фақат 82,5 процент бажарилди. Давлатга 80 минг тонна пахта кам сотилди. Пахтакор районлардаги 163 колхоз ва 26 совхоздан фақат 23 колхоз ва 2 совхоз пахта тайёрлаш планини бажарди. Областда Бўстонлиқ районидан ташқари бирорта ҳам район пахта тайёрлаш планини бажармади.

Пахта тайёрлаш планининг бажарилмай қолишининг асосий сабаби шундан иборатки, область ва район совет ҳамда қишлоқ хўжалик ташкилотларининг, шунингдек колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари кўкламги ноқулай об-ҳаво шароитини ҳисобга олиб, хўжаликка тўғри раҳбарлик қила билмадилар. Шунингдек моддий-техника ва ишчи кучи ресурсларини рўй берган қийинчиликларни енгишга сафарбар эта олмадилар. Натижада кўкламги экиш даврида ҳам, ғўзани парвариш қилиш даврида ҳам жиддий агротехника хатоликларига йўл қўйдилар.

Сессия қишлоқ хўжалиги ходимлари олдида турган янги вазифалар, айниқса келгуси йил мўл ҳосилининг гарови — кузги шудгорлаш ишларини тезлаштириш, кўкламги экиш кампаниясига пухта тайёрланиш давлат аҳамиятига эга бўлган шу кундаги энг муҳим вазифа эканлигини алоҳида қайд этиб ўтди.

Иккинчи масала юзасидан ўртоқ Я. Элчибеков областнинг 1959 йил маҳаллий бюджети ҳақида доклад қилди. Бу масала юзасидан область Совети бюджет комиссиясининг раиси Г. Қодиров қўшимча доклад қилди. Шундан кейин музокара бошланиб кетди.

Оҳангарон шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Лисин область ташкилотларининг қурилиш ташкилотлари устидан яхши раҳбарлик қилмаётганликларини мисоллар билан кўрсатиб берди.

Шаҳарда капитал қурилиши жуда секинлик билан бораётир, водопровод ўтказиш, маданият ва истироҳат парки барпо этиш, эски шаҳар билан янги шаҳар ўртасида транспорт алоқасини яхшилаш ва янги шаҳарда меҳнаткашларнинг эҳтиёжига жавоб берадиган маиший артеллар очиш зарур. Бу соҳада область ташкилотлари яқиндан ёрдам беришлари керак.

Чирчиқ шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳайдаров область план комиссиясининг шаҳарни ободонлаштиришга ва меҳнаткашларнинг энг зарур эҳтиёжларини таъминлаш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишга яхши эътибор бермаётганлиги ҳақида гапирди. Шаҳарда, — дейди у, — подстанция, туғруқхона ва бошқа маданий-маиший муассасалар қуриш ниҳоятда зарур. Лекин бу масалалар кўпдан бери ҳал қилинмай келинади.

— Бизга мелиорация ишлари ўтказишда, ер участкаларидан фойдаланишни тартибга солишда катта ёрдам керак, дейди Ўртасарой район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мадалиев. Лекин область ижроия комитети бу масалада бизга етарли ёрдам бермаётир.

Бўстонлиқ район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Асилбеков область ижроия комитети ва унинг бўлимларининг қолоқ колхозларга, уларнинг ўз ишларидаги камчиликларни тугатишларида етарли ёрдам бермаётганликлари ва бу каби масалалар билан камдан-кам шуғулланаётганликлари ҳақида мисоллар келтириб гапирди.

Музокараларда область халқ маориф бўлимининг мудири Қодиров, Паркент район ижроия комитетининг раиси Содиқхўжаев, Чиноз район ижроия комитетининг раиси Қоллибоев, Сирдарё район ижроия комитетининг раиси Абдушоҳидов, область статистика бошқармасининг бошлиғи Гостев, Қуйи Чирчиқ район ижроия комитетининг раиси Мирхонов ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Сессияда область партия комитетининг секретари ўртоқ Б. Мирзабеков нутқ сўзлади.

Сессия муҳокама қилинган ҳар иккала масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Сайловчилар учун суҳбат ва лекциялар

НАЗАРБЕК. (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Тошкент районидаги колхозлар, совхозлар ва ташкилотларда Ўзбекистон ССР Олий Совети ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар муносабати билан тайёргарлик ишлари ҳар тарафлама кучайтирилмоқда. Агитпунктлар иши сайловга мослаб қайта ташкил қилинди, шиорлар, плакатлар билан безатилди. Барча агитпунктлар план асосида сайловолди оммавий-агитация ишларини бошлаб юбордилар.

Район партия комитети колхоз раислари, партия ташкилотларининг секретарлари, ташкилот раҳбарлари, шунингдек кутубхона ҳамда маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари иштирокида кенгаш ўтказди. Бунда сайловга тайёргарлик масаласи муҳокама қилинди.

Ленин қишлоқ Советидаги Ленин номли колхоз агитпунктида пропагандист ўртоқ Иброҳимов КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида мазмунли суҳбат ўтказди. «Коммунизм» колхози партия ташкилоти (секретари ўртоқ М. Муҳамедов) радиоузел орқали системали равишда сайловга доир турли темада суҳбатлар ташкил қилмоқда.

Яқинда агитаторларнинг семинари ўтказилди. Партия ташкилоти сиёсий агитациянинг юксак савияда ўтишига алоҳида эътибор бераётир.

«Назарбек», «Бўзсув» совхозлари, «Москва», «Қизил шарқ» колхозларида ҳам агитаторлар амалий ишга киришиб, СССР ва Ўзбекистон ССР Конституциялари ҳақида, совет халқи эришган оламшумул ютуқлар тўғрисида сўзлаб бермоқдалар.

Агитпунктларда справка столлари ташкил этилган.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Соқов радиоузел

Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхоз аъзоларидан редакциямизга келган бир хатда колхоз радиоузелининг 1955 йилдан бери мунтазам ишламаслиги, кўпчилик хонадонларга радио точкалари ўрнатилмаган, колхоз раҳбарларининг бу ишга эътиборсизлик билан қараб келганидан шикоят қилинган эди.

Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири ўртоқ Алимованинг редакцияга маълум қилишича хатда кўрсатилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган.

Колхоз радиоузелининг доимий ва яхши ишлашини таъминлаш юзасидан зарур тадбирлар кўрилган. Хонадонларни радио точкалари билан таъминлаш учун столбалар ўрнатилиб, сим тортила бошланган.

Қишки дала ишларини барвақт тамомлайлик!

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари XIII қурултойида қатнашган трактор-далачилик бригадалари бошлиқларининг республика колхоз ва совхозларидаги барча бригадаларга, ҳамма механизаторларга қарата ёзган Мурожаати Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг трактор-далачилик бригадалари аъзоларини ҳам янги меҳнат муваффақиятларига илҳомлантириб юборди. Улар бу Мурожаатни якдиллик билан қабул қилдилар. Мурожаат асосида механизациядан кенг фойдаланиб, пахтадан юқори ҳосил етиштириш тадбирларини белгиладилар. Суратда: колхознинг бир группа механизаторлари бригада механиги ўртоқ У. Усмонов ўқиб бераётган Мурожаатни қунт билан тингламоқдалар.

В. Салов фотоси.

Қолган ишга қор ёғар

«Социализм» совхози ишчи ва механизаторлари ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини бажара олмаган бўлсалар ҳам ҳар ҳолда ёмон ишлаганлари йўқ. Улар экин майдонларини бир неча юз гектарга кенгайтириб, ялпи ҳосилни 1957 йилга нисбатан анча оширишга муваффақ бўлдилар.

Темирни қизиғида уриб ҳар бир ишни ўз вақтида бажарган деҳқон мақсадига эришаберади. Совхоз пахтакорлари буни жуда яхши тушундилар. Шунинг учун ҳам улар ўтган йили шудгорлаш вақтида йўл қўйилган баъзи камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб, отни вақтида қамчиладилар. Механизаторларга қулай иш шароити яратиб берилганлиги туфайли пландаги 3500 ўрнига 3622 гектар экин майдони сифатли шудгор қилинди.

Райондаги «Қизил Октябрь» колхозида ҳам қишки дала ишлари вақтида амалга оширилмоқда. 4 та трактор кечаси-ю-кундузи бетиним ишлаб турибди. Ҳар бир механизатор ўз сменасида 9-10 гектардан шудгор қилмоқда. Колхозда маҳаллий ўғит жамғариш, минерал ўғитларни ташиб олиш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш ишларига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда.

Районнинг барча колхозларида ҳам меҳнат ана шундай ташкил этилганда, юқори ҳосил етиштириш учун ҳозирдан бошлаб пухта тайёргарлик кўрилаётганда эди, киши хурсанд бўларди. Ўтган йили йўл қўйилган камчиликларга ҳотима берилган бўлар эди. Афсуски қатор колхоз раҳбарлари бугунги ишни эртага қўйиб ҳали ҳам хотиржамлик кайфиятида юрибдилар. Ўртоқ Т. Ғуломов раислик қилаётган Куйбишев номли колхозда шудгор қилинмаган 400 гектарга яқин пахта майдони бор. Ўтган йили-ку пахта тайёрлаш давлат плани 90 процентга аранг етган эди. «Қойил қиламиз, дўндирамиз» деб ҳаммани ишонтириб юрган раҳбарлар ер чизиб қолган эдилар. Шундай бўлгач раҳбарларнинг бу йил ҳам қуруқ гап билан қўйниларини пуч ёнғоққа тўлдириб юрганликлари кишини ажаблантиради.

Колхозда 4 та ҳайдов трактори бор. Агар колхоз правлениеси бу техникадан тўғри ва унумли фойдаланиш ҳақида бош қотирсалар, механизаторларга қулай иш шароити яратиб берсалар ҳар куни графикда белгиланганича 40-50 гектардан шудгор қилиниши мумкин. Ваҳоланки, ана шу 4 та трактордан 2 таси мутлақо ишлатилмаяпти. Айтишларига қараганда бир трактор ремонтда, иккинчиси эса янги бўлганлиги учун ишга туширилмаётган эмиш.

Биз колхозларда техникадан ҳаддан ташқари ёмон фойдаланилаётганлиги сабабларини аниқламоқчи бўлиб район партия комитетининг секретари ўртоқ М. Қурбонов билан суҳбатлашдик. У бизга жуда хотиржамлик билан:

— Кеча Куйбишев номли колхозда 4 та тракторнинг ҳаммаси кечаю-кундуз ишлади, — деб ишонтирмоқчи бўлди. Текширилганда эса ўша куни бирорта ҳам трактор ишламаганлиги район қишлоқ хўжалиги инспекциясига берилган сводкадан маълум бўлди. Ўртоқ Қурбонов фақатгина Куйбишев номли колхоз ҳақида эмас, бошқа колхозларда бажарилаётган ишлар тўғрисида ҳам нотўғри маълумотлар берди.

Райондаги машҳур Карл Маркс номли колхознинг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Қ. Султонов республика қишлоқ хўжалиги илғорларининг қурултойида ўзини панага олиб юрди. Нега деганда ҳамиша: «қойил қиламиз» деб юрган бу колхоз раҳбарлари ўтган йили қойил қилолмай, планга нисбатан давлатга бир неча юз тонна кам пахта топширган эдилар. Улар бу йил яна ана шунақа аҳволга тушиб қолмаслик учун ҳозирдан бошлаб, ишни пухта қилишлари керак эди. Лекин биз бунинг тамомила аксини кўриб таажжубландик. Бу колхозда ҳам мавжуд 5 та трактордан 2 таси арзимаган сабаблар билан ишлатилмаяпти. Механизаторлар вақтида плугаторлар билан таъминланмайди, ёнилғи ўз вақтида келтириб берилмайди. Иссиқ овқат ташкил қилинмаган. Шунинг учун ҳам икки сменада ишлашнинг иложи бўлмаяпти. Шу кунгача 500 гектардан ортиқ ернинг шудгор қилинмаганлиги сабаби ҳам ана шунда.

Райондаги «Победа», Максим Горький номли, Свердлов номли колхозларда ҳам шудгор ҳаддан ташқари кечикмоқда. Бунга биринчи навбатда колхоз раҳбарлари жавобгар бўлсалар, иккинчи навбатда РТС раҳбарлари ҳам ўз вазифаларига совуққонлик билан қарамоқдалар.

Район колхозларининг ҳаммасига давлат томонидан биттадан янги трактор берилди. Бу тракторлар колхозларга келтирилганича ҳаракатсиз ётибди. Айтишларига қараганда ўша тракторларнинг ҳали «уёқ-буёғини» кўриб чиқиш керак эмиш. Наҳотки, РТС директори Э. Саидов учун бу ишни ташкил қилиш шунчалик қийин бўлса! Шу кеча-кундузда «уёқ-буёғи» кўрилиб, ишга туширилмаган тракторлар қачон энди ҳаракатга келиб нафи тегар экан? Ўртоқ Саидов бу ҳақда бир ўйлаб кўрса дуруст бўлар эди.

Район колхозларида ерларнинг шўрини ювиш, қўшимча суғориш каби энг муҳим ишлар ҳам пайсалга солинмоқда. Куйбишев номли колхозда эндигина 20 гектар, Максим Горький номли колхозда 30 гектар ернинг шўри ювилибди. Карл Маркс номли, «Победа» колхозларида эса бу ишга ҳалигача киришилгани йўқ. Ўша колхозларда давлат томонидан берилган минерал ўғитларни ташиб олишга ҳам ҳафсаласизлик билан қаралмоқда, раҳбарлар билан маҳаллий ўғит жамғариш ҳақида суҳбатлашсангиз бири «60 тонна» деса, иккинчиси «55 тонна ўғит жамғардик» деб лоф уришади. Бу фақат кишининг кулгисини қистатади, холос. Карл Маркс номли, Свердлов номли колхоз раҳбарлари бу ҳақда ҳам жиддий ўйлаб кўришлари керак.

Район бўйича ҳали шудгор қилинмаган 4 минг гектарга яқин экин майдони бор. Агар иш шу тарика давом этадиган бўлса, бу йил ҳам ўтган йилги каби афсусланиб қолиниши турган гап. Қолган ишга қор ёғади дейдилар. Верхне-волинск район пахтакорлари бунга яхши тушунишлари, ўз ишларида кескин бурилиш ясаб, қишки дала ишларини ҳар тарафлама кучайтириб юборишлари керак. Қурултойда белгиланган тадбирларнинг ҳар бир колхозда тўла амалга оширилиши лозим.

У. ЖОНГИТОВ.

Мусобақадош ака-ука

— Ҳасантойим ҳам акасига ўхшаб тракторчи бўлади, — дер эди ҳар гал Сайил хола дарсдан сўнг далага чопавeрадиган ўғлининг орқасидан қараб.

Ростдан ҳам шундай бўлди. Етти йиллик мактабда ўқиб юрганидаёқ трактор бошқаришни яхши билиб олган Ҳасантой ҳозир механизатор бўлиб олган. У энди акаси билан мусобақалашиб астойдил ишлаётир.

Ўтган йили Ҳасантой ва унинг акаси Ўсаржон Ғаниевлар Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхоз пахта далаларида тер тўкиб ишладилар. Улар чигит экиш, ғўза қатор ораларини парвариш қилиш, ҳосилни йиғиб-териб олишда актив қатнашдилар. Ёзги-қишки мавсумда ака-ука механизаторлар илғорларнинг олдинги сафида боришиб анчагина ёқилғи тежаб қолдилар. Бу ишда Ҳасантой акасидан ўзиб кетди. Ўсаржон 408, Ҳасантой эса 682 килограмм керосинни иқтисод қилди.

Ака-укалар ҳозир ерни шудгорлаш ишида ҳам илғорлар билан тенглашиб ишлаётирлар. Улар ўзаро мусобақалашиб, кунлик топшириқни бир ярим баравар қилиб бажармоқдалар.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Ишчи ва механизаторларнинг ғайрати

Коммунист Бектемир Умурзоқов «Пискент» совхозининг донгдор механизатори. Ўтган йили у хизмат қилган бригада пахта тайёрлаш планини 101 процент қилиб бажарди. Ҳосил йиғиб-териб олинган кунданоқ ўртоқ Умурзоқов ерни ғўзапоядан тозалаш, сифатли шудгор қилиш ишига киришди. У съездолди социалистик мусобақасида актив қатнашиб, 1958 йилнинг декабрь ойи бошидаёқ 50 гектар ерни шудгорлади.

Шу кунларда Бектемир Умурзоқов совхознинг 5-бўлимида унумли ишламоқда. У ўзи бошқараётган тракторнинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаб қишки тадбирларни ўз вақтида тамомлашга катта ҳисса қўшаётир.

Ўтган йили бўлим 460 гектар ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил етиштирди. Бу — илгари совхозда энг кам ҳосилли ҳисобланган 5-бўлимнинг катта ютуғи эди. Чунки бу ерда 1957 йили ҳар гектар ердан 15 центнердан ҳосил олинганди. Механизациянинг ҳосилдорликни оширишдаги муҳим ролини амалда синаган ишчилар бу йил 50 гектар янги ер ўзлаштириб, пахта майдонини 510 гектарга кенгайтирдилар, ҳосилдорликни 25 центнерга етказишни планлаштирдилар.

Ҳозир шудгорлаш, ариқ-зовурларни тозалаш, гўнг чиқариш ишлари тугалланай деб қолди. Бу ишларни асосан механизаторлар бажармоқдалар. Бўлимда тракторчи Тўймабой ...лишев бошчилигида тюпкочи бригада ташкил қилинди. Бригаданинг 25 гектар ери ва 3 аъзоси бор.

Кўкламги экиш кампаниясига тайёргарлик ишлари «Пискент» совхозининг илғор бўлимларида жадаллик билан олиб борилмоқда. Улар республика пахтакорларининг XIII қурултойида олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун курашга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Б. НАЗРУЛЛАЕВ.

БОЛГАРИЯ ЖАМОАТЧИЛИГИ КПССНИНГ XXI СЪЕЗДИГА ҒОЯТ ҚИЗИҚИБ ҚАРАМОҚДА

СОФИЯ, 22 январь. (ТАСС). Болгария жамоатчилиги КПСС нинг яқинда ўтказиладиган XXI съездига совет халқи томонидан кўрилаётган тайёргарликни зўр эътибор ва марок билан кузатиб турибди.

Болгариядаги корхона ва муассасаларда, клуб ва ўқув юртларида виставка ва фотовитриналар ташкил этилмоқда, лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Буларнинг ҳаммаси совет халқларининг эришган муваффақиятларини ва СССР халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик плани очиб берадиган буюк истиқболларни тасвирлайди.

«Работническо дело», «Земеделско знаме», «Кооперативно села» газеталари ва бошқа газеталар «КПСС XXI съезди арафасида» деган рубрика остида совет халқининг эришган муваффақиятларига бағишланган мақолалар, очерклар ва бошқа материалларни кун сайин босиб чиқармоқдалар. Газеталар Совет мамлакатининг экономикани, фан ва техникани, маданиятни ҳамда турмуш даражасини кескин суратда юксалтириш соҳасидаги буюк планларини оммабоп ва мароқли шаклда ҳикоя қиладилар; съезд арафасида Совет мамлакати меҳнаткашларининг ижодий активлиги ғоят ўсганлигини хабар қиладилар.

ЖАЗОИР КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 22 январь. (ТАСС). Жазоир Коммунистик партиясининг бугун «Юманите» газетасида эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «Франция Республикасининг президенти томонидан Жазоир сиёсий маҳбусларига нисбатан кўрилган чораларни (бунда гап Жазоир сиёсий маҳбусларидан бир группасининг қамоқдан озод қилинганлиги тўғрисида боради. — **Редакция)** Жазоир Коммунистик партияси биринчи навбатда Жазоир миллий озодлик армияси шонли жангчилари олиб борган курашнинг ва Жазоир халқи кўрсатиб келаётган қаршиликнинг натижаси бўлди, деб ҳисоблайди».

«Бу чоралар, — дейилади сўнгра баёнотда, — француз ҳукумати бу чоралардан кейин яна бошқа кенг чоралар кўрган тақдирдагина ва, аввало, умуман бутун Жазоир проблемаси устида бизнинг ҳукуматимиз билан тенг ҳуқуқлилик асосида музокаралар бошлаган тақдирдагина мазкур чоралар француз ҳукуматининг тинчликка астойдил интилаётганлигини кўрсатиши мумкин. Ҳақиқатда эса, шу чоралар кўрилаётган пайтнинг ўзида француз армияси Жазоир халқига қарши ўзининг уруш ҳаракатларини активлаштирмоқда».

Баёнотнинг охирида Жазоир Коммунистик партияси ватанпарварларни «бу чораларга нисбатан хатарли хом хаёлларга берилмаслик керак» деб огоҳлантиради ва «бу чораларни миллий курашнинг натижаси деб ҳисоблаш» керак дейди. Коммунистик партия «Францияни чинакам музокаралар бошлашга ва Жазоир халқини мустамлака асоратидан қутқаришга мажбур этмоқ учун жанг ҳаракатларини кучайтиришга ва халқ бирлигини мустаҳкамлашга» чақиради.

А. И. Микояннинг АҚШда бўлиши тўғрисида Канада газетасининг ёзганлари

ОТТАВА, 23 январь. (ТАСС). Канадада чиқадиган ва Канада савдо-саноат доираларининг фикрини изҳор қиладиган «Файнэншл пост» газетаси СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микояннинг АҚШга қилган сафари муваффақиятли бўлибди, деб ҳисоблайди. «Бу сафар, — деб ёзади газета, — Совет-Америка муносабатларини яхшилади. Бу сафар бошқа мамлакатларда, жумладан Канадада тинчликка бўлган умидни оширди ва шубҳа-гумонларнинг камайишига ёрдам берди».

Ана шу сафар натижасида, деб ёзади газета, СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларда яхши ният бирданига тантана қилади, деб кутиш соддалик бўлур эди. Аммо Микояннинг АҚШга қилган визити ўзаро ҳолисона муносабатда бўлиш вазияти ўрнатилишига, шубҳасиз, ёрдам берди. Бу вазият осойишта ҳамда оқилона музокаралар олиб бориш учун замин тайёрлай олади. «Файнэншл пост» газетаси мақоланинг охирида қуйидагиларни ёзади: «Ҳозирги вақтда энг асосий нарса шундан иборатки, америкаликлар ва руслар чинакам музокара бошлашлари керак».

Бирлашган Араб Республикаси билан Англия ўртасидаги муносабатлар

ҚОҲИРА, 23 январь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси президенти Носир Англия парламентининг визит билан шу ерга келган аъзоси Фрэнсис Ноэль-Бэйкерни кеча қабул қилди.

Ана шу учрашувдан кейин Ноэль-Бэйкер бундай деди: Президент Бирлашган Араб Республикаси билан Англия ўртасида ҳал этилмаган молия масалаларини ҳал этиш тўғрисида ҳозир олиб борилаётган музокараларни дипломатия муносабатларини тиклаш ҳақидаги масала билан боғлиқ қилиб қўйишни истамаганлигини билдирди ва музокаралар бошланиши биланоқ Англиянинг шу масалани кўтарганлигига таажжубланганлигини айтди. Президент, айтдики, деди Ноэль-Бэйкер, Англия дипломатия муносабатлари тикланмагунча молия битимини имзолаш мумкин эмас, деб талаб қилаётган бўлса керак. Миср томони эса ана шу ҳар иккала мустақил масалани бир-бири билан боғлашни истамайди. Ноэль-Бэйкернинг айтишича, президент Бирлашган Араб Республикаси ҳукумати ҳозирги вақтда Англия билан дипломатия муносабатлари ўрнатиш тўғрисидаги масалани Бирлашган Араб Республикасининг манфаатларини кўзда тутиб ўрганиб чиқмоқда деган.

УММОН КУРАШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

ҚОҲИРА, 23 январь. (ТАСС). Уммон имомининг Қоҳирадаги ваколатхонаси эълон қилган баёнатда бундай дейилади: Англия самолётлари Жабал Алаҳдар тоғлик районига қароқчиларча ҳужумни давом эттирмоқда ва аҳоли яшайдиган тинч пунктларни ваҳшиёна бомбардимон қилмоқда. Уммон ватанпарварлари ана шундай ҳужумларнинг бирида инглизларнинг оғир бомбардимончи самолётини уриб туширдилар.

Алауаби районида инглиз босқинчилари билан Уммон ватанпарварлари ўртасида шиддатли жанглар давом этмоқда. Ана шу жангларнинг бирида инглиз солдатларидан 20 киши ўлдирилган ва 30 га яқин киши ярадор қилинган.

Инглиз қўшинлари қўмондонлиги тобора янги мадад кучлар олиб турибди.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади: Инглиз маъмурлари ҳозирги вақтда Уммон ватанпарварларини кўплаб қамоққа олмоқдалар ва уларни Маскатдаги гурмаларга ташламоқдалар. Алауаби районида кўп киши қамоққа олинди. Аҳоли яшайдиган Бени-Раваха, Ассиябин ва Води Самаил пунктларидагина инглиз маъмурлари Уммон гражданларидан 400 кишини қамоққа олиш тўғрисида фармойиш бердилар.

Покистонда америка ракета базалари қурилиши

ЛОНДОН, 23 январь. (ТАСС). «Дейли мейл» газетасининг мухбири Пешовурдан билдиради: Америка ҳарбий-ҳаво кучлари Покистоннинг ғарби-шимолий чегара вилоятидаги тоғларда қитъалараро баллистик «Атлас» ракеталари учун катта база қурмоқдалар.

«Қўшма Штатлар, — деб ёзади мухбир, — ана шу базадан ядро зарядли ракеталарни қўшни Афғонистон территорияси орқали Россиянинг ичкари томонидаги катта саноат районларидан бирига учира олиши мумкин эди.

Бетоннинг қалинлиги 15 фут келадиган жуда мустаҳкам бетон иншоотлар қурилиши, шунингдек Афғонистон чегараси томон борадиган ва тош йўлдан кўринмайдиган автомобиль йўллари қурилиши тамом бўлай деб қолди, ҳолбуки Покистон ҳукумати шундай қурилиш бораётганлигини расмий суратда рад этган эди».

Мухбир биринчи «Атлас» ракеталари тўрт ойдан кейин позицияларга келтирилади, деб ёзади.

Ғарбий Германиянинг ҳарбий-денгиз флоти тикланмоқда

БОНН, 23 январь. (ТАСС). ХДС—ХСС нинг пресс-бюллетени «Дейчланд унион-динист» Ғарбий Германия ҳарбий-денгиз флотини вужудга келтиришнинг биринчи босқичи тамом бўлди, деб ёзади. Пресс-бюллетень маълумотларига қараганда, ҳозирги вақтда Германия Федератив Республикасининг ҳарбий-денгиз флоти составида 107 ҳарбий кема бор.

Пресс-бюллетень, АҚШ, Англия, Франция ва НАТОдаги бошқа мамлакатлар Ғарбий Германиянинг ҳарбий-денгиз кучларини вужудга келтиришда, шу жумладан, флотнинг шахсий составига таълим беришда, кемалар ва бошқа ҳарбий-денгиз техникасини етказиб беришда катта ёрдам кўрсатаётганлигини эътироф этади.

НАЗАРМАТ.

Тоғдаги гулханлар

(ПОЭМАДАН ПАРЧА)

1

Нор туялар сафардан толиб
Қаторлашиб ётгани симон,
Ўнгирларга бошларин олиб
Қирлар мудрар чўкиб, ёнма-ён.
Жунин тўкиб, ялтираб апти
Яйдоқ қолган ўркачга ўхшар.
Кун найзага келиб,— ўт тапти
Қирлараро қуюндек жўшар.
На бир дарахт бошда соябон,
На бир булоқ томоқ чайқашга,
Олов пуркаб, ёниб саратон,
Ўт-ўланни қилибди қашқа.
Қуриб қолган сарғич бўлдириқ
Тоғ елидан қирс этиб учди,
Сув ахтариб гўёки тирик
Жонвор каби жойидан кўчди.
Кофтоқ каби думалаб бориб
Бошин урди бирдан оёққа,
Ҳолдан кетиб, тўхтаб, ёлвориб
Чип ёпишди иргай таёққа.
Тикка туриб, қўйни кузатган
Кекса чўпон бир қалқиб кетди,
Оёғига шамол узатган
Бўлдириқни аста ирғитди.
Гир айланиб бўлдириқ яна
Йўлга тушиб лапанглаб ўтди,
Гулин тўккан, қуриган тана
Бораётиб қўйни ҳуркитди.
Қараб қолди орқасидан чол —
Қирқ йил қирда яшаган чўпон,
Бу нима гап, бу қандай аҳвол,
Бурқсиб қолди яйловда тўзон...
Кўз югуртди ёйиқ сурикка,
Қўйлар бел[1]да тимискиланар,
Бўйнин чўзиб ерга-қуриққа,
Гўё дилда тимискиланар.
Чол чакманин ташлади кифтга,
Қўйга қараб юрди Олапар,
Тоб беролмай жазира-тафтга,
Пешонадан ғилқиб тер томар.
Чорси рўмол ешилар белдан,
Сиртиб ўтар қизарган юзни,
Ховур пуркаб, намланиб тердан,
Лабни ҳўллаб, эслатар тузни.
Худди солдат милтиғи каби
Иргай турар чол елкасида,
Хиралашиб, тун каби табъи,
Қадам ташлар қир беткасида.
Қўй олислар ўт чимдиб, юриб,
Қора олиб, аста жилар чол,
Кўнгли дейди: «бунда ўт қуриб,
Қўйларимга бўлди кўп увол».
Зарда билан қоқди этагин,
Носқовоқни олди қўлига,
Жазиллатиб ўтдай тил тагин,
Нос туюлди беҳуд кўнглига.
Туфлаб, лабин артди кафтига,
Кўтарилди оппоқ киприги.
Ўт қовжираб қуёш тафтига,
Не кечар қўй тирикчилиги.
Узоқларда йилтираб турган
Баланд тоққа кўтарилди бош,
Чўққилар оқ, ўзига яқин
Қорни эса эритмас қуёш.
Қани кучи тоққа етсаю
Бу қоқ қирда ўйноқлатса сув,
Кетмас эди қирдан ранг-сулув,
Бўлдириқ ҳам бўлмас эди қув...
Чол чўққига тикилиб қолди,
Пағa булут осилиб турар,
Аста-секин кўздан йўқолди,
Балки кундан бекиниб юрар.
Қани ўша бир парча булут,
Шерикларин ёнига олса,
Ундан яшнаб бу ерларда ўт,
Ёмғир бирдан савалаб қолса.
Чол қўзғалди, сурик ёйилиб
Аста жилар, кўтариб тўзон,
Кун оғсада, ёнбошга келиб,
Қиздирмоқда яйловни чукон.
Қўй изидан кўзи йўл олур,
Чўпон келар хомиш, бедармон,
Қанча қирлар орқада қолур,
Бўлдириқдай рангги заъфарон.
Чол изидан юриб қуёш ҳам,
Аста бориб уфққа қўнди,
Чарчадингиз, ота олинг дам,
дегандай у мудрашга чўмди.

2

Тоғ бағрида ловуллар гулхан,
Биқирлайди буғ пуркаб қумғон.
Давра қуриб қош қорайган дам,
Суҳбатлашар уч-тўртта чўпон.
Киприк қоқар кўкда юлдузлар,
Кўринмайди тоғлар чўққиси,
Ирмоқ каби қуюлиб сўзлар,
Чўпонларнинг келмас уйқуси.
Гулхан ёнар... қизғиш шуъласи
Узоқлардан зўрға милтиллар.
Қўчқор ота ҳайдаб подасин,
Қўналғага томон интилар.
Елкасида оғир чакмони,
Йўлни тезлар, таёғи қўлда,
«Курей... курей... хаҳ, қара сани...»,
Қўйлар эса ўт излар йўлда...

3

Қўчқор ота мўйсафид чўпон
Келиб ўзин ташлади ерга,
Жимлик чўкди даврага шуон,
Ота ҳорғин, ботганди терга.
Чол авзои ўзгача нечун?
Соя тушди ундан ҳар дилга,
Сўз ахтариб мўйсафид Турсун
Далда истар дўстнинг кўнглига.
Чой узатди, чой ҳуплади чол,
Қош ғужанак, ҳамон ўша ҳол...
Турсун ота боқиб сўнгги бор
деди: — манга қара ҳой, Қўчқор!
Нима бўлди, айтсангчи бундоқ?
Қадим одат дўстга ёрилмоқ?!
Шу пайтда бир совлиқ қўзғалди,
Қорнин тортиб, ўхчиб йўталди.
Иссиқлиги йўқдай танида,
Тўхтаб қолди гулхан ёнида.
Қўчқор ота силар қўй сиртин,
Унга қараб олар оғир тин,
Сўнг лаб жуфтлар: — бугун бечора
бу қўй билан жуда кўп юрдик,
Ўт бўлмаса йўқ экан чора,
Тамошабин бўлиб, қир кўрдик.
— Бу тўғри гап,— деди Турсун чол,
— Ўт йўқ — деди яна бир чўпон.
— Баҳор ўтди на сел, на шамол,
На ёмғирдан бўлмади нишон.
Қўчқор ота қирга қаради,
Дўстларидан кейин сўради:
— Ўт жизғанак, ўроққа келмас,
Қишда молнинг ҳоли не кечар,
Бўш қоп ахир асло тик турмас,
Бу — муаммо, уни ким ечар?..

1) қир, довон.

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида

ЁШ ИШЧИЛАР СОВҒАСИ

Тошкентдаги 2-техника билим юртида ҳозир 250 дан ортиқ ўқувчи таълим олмоқда. Бу ўқув йилида билим юртига етуклик аттестатига эга бўлган 125 киши қабул қилинди. Ўқишнинг бошланганига икки ойга яқин вақт ўтди. Шу қисқа вақт ичида бўлажак малакали ишчилар айрим ишлаб чиқариш процессларини яхши эгаллаб олдилар. Т. Шодиметов, В. Сафронов, Т. Мирзаахмедов ва бошқалар ҳозир тўртинчи разрядлилар ишини бажармоқдалар.

Бўлажак малакали ишчилар партиямиз XXI съездига муносиб совға тайёрладилар. Улар республикамиз колхозлари учун 10 та пармалаш станоги, 50 жуфт қисқич ва 30 жуфт пармалаш патронлари тайёрлаб бердилар.

П. Боршчев.

ЯНГИ ЛАБОРАТОРИЯ

Кончилар шаҳри Оҳангаронда янги химия лабораторияси биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. «Узбекуголь» комбинати лабораторияни зарур асбоб-ускуналар билан таъминлади. Ҳозир бу ерда конларда қазиб олинаётган кўмирнинг таркиби, калорияси ва кули текширилиб, зарур маълумотлар аниқланмоқда.

Янги лаборатория ишга туширилмасдан олдин юқоридаги маълумотлар Тошкентдаги лабораторияларда текшириб, аниқланар эди. Кўмир ҳавзаси олдида бундай лабораториянинг бўлиши ишлаб чиқариш учун анча қулайлик туғдирмоқда.

А. Кукиев.

ТРАКТОРЧИЛАР КУРСИ

Верхне-волинск районидаги «Социализм» совхозида тракторчилар тайёрлаш курси очилди. Курсга 29 киши қабул этилди. Ҳозир улар назарий билим олиб, амалий машғулот ўтказмоқдалар.

Т. Маматқулов.

ЎРТА МАКТАБ УЧУН ЯНГИ БИНО

Тошкент районидаги «Қизил шарқ» колхози правлениеси ва колхозчи ота-оналарнинг ташаббуси билан бу ерда янги типовой ўрта мактаб биноси қурилди. Янги бинода дурадгорлик, слесарлик устахоналари учун алоҳида хоналар бор. Мактабда ўқувчиларга политехник таълимни пухта ўргатиш юзасидан зарур тадбирлар кўрилмоқда.

Ғ. Абдуллаев.

„Уртўқмоқ“нинг очиқ хати

САЛОМ, ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

«Ур тўқмоқ» қаердан келиб қолди, деб ҳайрон бўлманг, тағин. Эсингизда бўлсам керак, халқ эртакларида узоқ замонлардан бери яшаб келмоқдаман. Мен қадимдан адолат, ҳаққоният, соф виждон учун курашиб келдим. Меҳнаткашлар манфаати йўлида, ҳукмронлар ва бойларга, эшон ва қози-калонларга, порахўр-амалдорларга, хуллас ҳаққониятсизликка қарши курашдим, тўқмоғим билан уларнинг таъзирини бердим. Шу сабабдан халқ яратган эртакларнинг қаҳрамони бўлдим.

Ўйлаб қарасам, ҳозир ҳам менга иш топиладиганга ўхшаб қолди. Наҳотки мен халқ яратган қаҳрамон бўлатуриб, ҳозир ҳам шу халққа хизмат қилолмасам. Ахир, адолатсизлик асосига қурилган эски жамият таг-томири билан йўқ бўлиб кетган бўлса ҳам, эскиликнинг айрим сарқитлари ҳали сақланиб қолмоқдаку!

Мен ҳам шуларга қарши курашга бел боғладим. Шу мақсадда «Тошкент ҳақиқати»га ишга кирдим. Энди ўғри ва муттаҳамлар, арақхўр ва хотинбозлар, безори ва савдогарлар, порахўр ва бюрократлар, қуруқ олифталар, хуллас фаровон ва гўзал ҳаётимизга доғ туширадиганлар кўзимга кўриниб қолса, аямасдан дўппослайбераман.

Қадрли дўстлар! Сизга фақат битта илтимосим бор. У ҳам бўлса эскилик сарқитларига қарши курашда мени қўллаб-қувватлаб, ёрдам берсангизлар. Сизларнинг ёрдамингизсиз бу муҳим ва масъулиятли вазифанинг уддасидан чиқа олмасман, деб ўйлайман.

Сизларга ҳурмат ва эҳтиром билан: «УРТЎҚМОҚ».

Кесакдан чиққан нидо

Мана шу суратда кўринган ва қурила бошланган клуб биноси мен бўламан. Чиноз районидаги Сталин номли колхозда қад кўтара бошлаганимга роса 2880 кун бўлди.

Дастлаб колхоз раҳбарлари астойдил киришганлари учун ҳаш-паш дегунча мен анча кўзга кўриниб қолган эдим. Шунда мен энди тепамни ёпадилар, деворларимни сувабб, пардозлайдилар, кейин мен ҳам ҳамманинг ҳаваси келадиган ҳашаматли бино бўламан, тамошалар бўлиб туради, кўнгил очадиган бинойидек жой бўлиб қоламан деб суюниб юрган эдим.

Бироқ колхоз раҳбарлари мени қуришга қанчалик тез киришган бўлсалар, шунчалик тез унутиб ҳам юбордилар. Ора йўлда қолдим. Мана 8 йилдирки, қишда қор-ёмғир остида ётаман, ёзнинг жазирамасида жигарларим кабоб бўлади. Ҳеч ким бир қиё боқмайди.

Яқинда мени колхоз ихтиёридан район маданият бўлимига ўтказишган эмиш. Лекин бунинг менга иссиғи ҳам, совуғи ҳам тегмади. Бояғидек ҳеч ким ҳолинг қалай демайди.

Ахир мени шунчалик даражага келтиргунча колхоз қарийб 700 минг сўм сарфлаган эди. Аммо колхоз раиси Сотиболдиевнинг ҳам, район қурилиш бўлимининг бошлиғи Эргашевнинг ҳам юраги ачимайди. Қачонгача мен қор-ёмғир остида шу аҳволда нураб ётаберар эканман? Ёки «Уртўқмоқ»қа бир арз қилсаммикин?

Ёзиб олувчи С. РИХСИЕВ.

ХУРМАЧА ҚИЛИҚ

Мен ҳикоя қилай, сиз эшитинг. Бундан бир қанча вақт илгари бизга бир илмий мудир — Болтабой Бобожонов деган киши келди. Ўқув-тарбия ишлари юришиб кетади, деб севиндик. Унинг юриш-туриши бизга маъқул бўлиб кўринди. Жилмайиб боқиб, панд насиҳат, одоб-икромдан нари ўтмади. Лекин одамнинг дилидагини билиш қийин экан. Кўп ўтмай унинг оёқ қўйиши бежо эканлигини сезиб қолдик. Бу киши пул деган жойда етти қирни бир ҳатлаб ўтадиганлардан экан. Буни нимадан сезиб қолдиларинг деб сўрарсиз. Ҳозир айтиб берамиз. Ҳадемай газета ва журналларга ёзиладиган вақт келиб қолди. Буни Бобожонов ўз устига олди, болаларни йиғиб, пул олиб келинглар, деди. 4-синфдан 7-синфгача тортиб классда ҳеч ким қуруқ қолмади. Ҳамма ҳам газета-журнал ўқишни истайди. Икки кун ўтмай илмий мудир, қўлидаги бир даста пулга жилмайиб қараб, сизларни «Ғунча», «Гулхан» журналларига ва «Ленин учқуни» газетасига обуна қилдириб квитанция олиб келаман деди. Иккинчи куни унинг йўли чиқиб қолди. Шаҳарга кетди. Бир вақт қарасак шаҳардан ширакайф бўлиб қайтди. Кўзи қизаргани учун ўша куни гапира олмадик. Эртасига салом бериб, квитанция сўрадик.

— Квитанция олмайсизлар! — деди қўққисдан Бобожонов.

— Нимага? — деб чуввас кўтардик.

— Обуна пулига музика асбоблари оладиган бўлдик,—деди сурбетлик билан у. Ҳамманинг дами ичига тушиб кетди.Ноилож уйга қайтдик.

Музика асбобларининг қайси пулга олинганлигини суриштирдик. Маълум бўлишича, асбоблар терган пахтамизнинг пулига сотиб олинган экан.

Бу аҳволни мактаб мудирига айтдик. Лекин мудирнинг ҳам нима учундир дами чиқмай кетди. Шундай қилиб биз пулдан ҳам, газетадан ҳам ажрадик.

Октябрь районидаги «1 Май» номли 12- мактаб ўқувчилари номидан:

Тўйчи ИМОМОВ,
Абдусаттор АБДУРАҲМОНОВ.

Қариб қуйилмаган

Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Кичик Қозиравот кўча, «Озод» проездидаги 24-ҳовлида турувчи Раҳим Неъматов 30 йилдан буён турмуш қуриб келган хотини Зуҳра Неъматовани ўз ҳолига ташлаб, шу кўчанинг «Лолазор» проездида яшовчи Н. Исматхўжаева деган қизга қонунсиз уйланиб, Зуҳра холани хўрламоқда. Бу хунук аҳволга маҳалла активлари, тегишли ташкилотлар бефарқ қараб келмоқдалар. Кексайган Зуҳра холани ким ҳимоя этади?

(Мухбир хабаридан)

Кимсан? — Раҳим бойвачча,
Қўшбелбоғ, яғрин қўйиб...
Кўнгул гул кусаб қолди,
Сирдош турмушдан тўйиб.
— Тўй, муборак? — дер кулиб
Қўшнилар сўраб аҳвол.
Аслида ёшу қари
Дер: — қариб айниган чол.
Зуҳра хола бир ҳолда,
Кўтаролмас бошини.
Қўлдан қушдек учирган
У, умур йўлдошини,
Уйлайди шўрли ночор
Ўттиз йиллик ўтмишин.
Совиган кўнгил қурсин,
Йўқотган ақлу ҳушин.
Зуҳра хола қувғинда,
Не қилишин у билмас,
Ташлаб кетган отасин
Эслайди қизи Улмас:
Отам номард эканку,
Бизларни ташлаб кетди,
Ёш хотинга уйланиб,
Бизни хўрлаб, унитди.
Қайга боришни билмас,
Зуҳра хола, бечора.
Оилани хўрлаган
Эрга ким кўрар чора?

Толиб ЙЎЛДОШ.

Ҳурматли „Уртўқмоқ“

Биз сени Калинин районига ҳам келармишсан деб эшитдик. Агар сен ростдан шу томонга қараб сафар қилмоқчи бўлсанг тайёрлигингни кўриб кел. Аввало бир супурги ол. Сўнгра эски бўлса ҳам бир неча нусха газета, брошюра, чойнак-пиёла олакел. Мусофирчиликда, эҳтимол чой-пой ичгинг келиб қолар. Мобода шунда район матлубот союзига қарашли Кўктерак, Чуқурсой, Келес поселка совети чегарасидаги чойхоналарга кириб қолсанг хижолат бўлмайсан. Супурги билан тагингни тозалаб, чойнагингга чой дамлатиб, ўз пиёлангда чойни пуфлаб ичиб ишингни қилаверасан. Бўлмаса ифлосланиб кетган бу чойхоналардаги жўмраги синиқ чойнаклардан, лаби учган пиёлаларга чой қуйиб, бир дона ҳам газета тополмай диққинафас бўлиб қайтасан.

Салом билан Олим ТУРҒУНОВ.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг 24 январь сонида. 4-бетда босилган «Шарқ юлдузи» колхози аъзолари учун қимматли совға» сарлавҳали материалнинг охиридаги «1958» рақами «1959» деб ўқилсин.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/I да кундуз **Юлий Цезарь**, кечқурун **Ҳуррият**, 27/I да **Алишер Навоий**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 25/I да **Майсаранинг иши**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Ўзбек цирк артистларининг декада программаси** ва янги аттракцион **«Шўх айиқлар»**. Айиқларни ўргатувчи хитой артисти **Чжен Хан-тин Бугун икки марта тамоша** кўрсатилади (кундуз соат 4 ва кеч 8 да). 16 ёшга етмаган болалар қўйилмайди.

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН»— кундуз ва кечқурун **Жодугар**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 2 гача **Турналар учади**, кундуз 3 дан **Дунёнинг яратилиши**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
Москвада бўладиган Ўзбекистон ССР санъати ва адабиёти декадаси олдидан
25 январда
ПРЕМЬЕРА
„Салом, Москва!“
2 бўлимда саҳналаштирилган тамоша.
Ўзбекистон эстрада оркестри ва солистлари қатнашади.
Тамоша кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
КПСС XXI съездининг очилиши шарафига
27 январда
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ
КОНЦЕРТИ
Концертда: симфоник оркестр, хор капелласи, «Баҳор» халқ рақс ансамбли, СССР халқ артисти **Тамарахоним**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Комилжон Отаниёзов, Фотима Борухова, Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Насим Ҳошимов, Саттор Ярашев, Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев**, VI Жаҳон ёшлар ва студентлар фестивали лауреати **Фозил Харротов**, филармония солистлари **Ғафур Иноғомов, Тоштемир Шарипов, Маҳмуд Муҳамедовлар** қатнашади.
Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 3 дан сотилади.

Лохутий кўчаси, 18-уйда турувчи **Холбой Ғозиевнинг** шу уйда турувчи Валентина Николаевна Ғозиевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Марказий район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Большевик кўча, Боғча тупик, 31-а уйда турувчи **Иван Ильич Мякотиннинг** Большевик кўча, Боғча тупик, 19- уйда турувчи Анастасия Гавриловна Мякотинадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 5-участка халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

РОБЕРТ БЕРНС

Шотландиянинг буюк миллий шоири Роберт Бернс меҳнаткаш инсонни, озодликни, дўстлик ва соф инсоний муҳаббатни куйлаган адибдир. Унинг халқчил, ўйноқи, бадиий пухта шеърлари поэзия мухлислари орасида кенг тарқалган.

Камбағал деҳқон оиласининг фарзанди Роберт Бернс бундан роса 200 йил муқаддам, яъни 1759 йил 25 январда Шотландиянинг Эра шаҳри яқинида туғилади. Бернс ёшлигиданоқ турмуш қийинчиликларини татиб кўради. Кичкина бола кучи келмаса ҳам отаси ва акаси билан далада ишлашга мажбур эди. Чунки оиладаги моддий муҳтожлик шунга мажбур этарди. Бернс отасининг ўз хусусий ери йўқ эди. У ерни помешчиклардан ижарага оларди.

Қишлоқ врачи Бернсга саводини чиқаришга ёрдамлашади. Шундан сўнг у ўзича ўқиб ўрганиб, билимини чуқурлаштиради. Бўлажак шоир ёшлигидаёқ халқ поэзияси билан ошна бўлади. Унинг оила аъзолари шотланд балладалари, қадимги афсоналар ва халқ қўшиқларини яхши билишар эди.

Роберт 16 ёшидан шеър ёза бошлаган. У дастлабки шеърларини ёзганда уларни бостириб чиқариш тўғрисида ўйлаган ҳам эмас. Айрим шеърлари, айниқса диндорларга қарши ёзилганлари, қўлёзма ҳолида халқ орасида тез тарқалар эди. Ана шу илк шеърларидаёқ Бернснинг ажойиб поэтик таланти намоён бўлади. Робертгача ҳеч қайси шоир халқ ҳаётининг ғам-ғуссалари ва қувончларини поэзияда шунчалик чуқур тасвирлаб бермаган эди. У дадиллик билан жоҳил диндорлар ва қовоқ калла амалдорларни ўткир сатира остига олади.

Шоир сифатида аста-секин танила бошлаган Бернс дўстлари ёрдами билан кичкина бир шеърлар китобини босиб чиқаришга муваффақ бўлади. Биринчи китоби катта мувоффақият қозонди. Батрак ва хизматкорлар Роберт шеърларини ҳатто ёддан айтиб юрадилар.

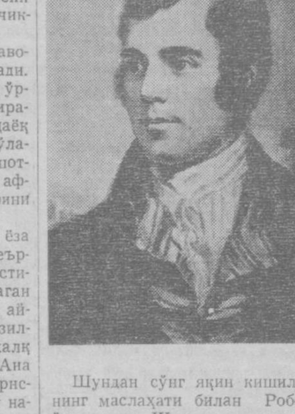

Шундан сўнг яқин кишиларнинг маслаҳати билан Роберт ўша давр Шотландия адабий ҳаётининг маркази бўлган Эдинбург шаҳрига боради. Бу шаҳарда у шоир сифатида жуда машҳур бўлиб кетади. Бернс ўз поэзиясида инглиз қулдорлари зулми остида эзилган эрксиз шотландларнинг миллий ҳис-туйғуларини куйлайди. Шоир бу шаҳарда яшаган вақтида қадимги шотланд халқ қўшиқлари билан қизиқади. У, халқ қўшиқлари асосида ажойиб шеърлар ёзиб, ўйноқи қўшиқларга янги ҳаёт бағишлайди. Бу баракали ижод учун шоир ҳеч қаердан ҳеч қандай ҳақ олмас эди.

Бернс королни тахтдан ағдариб ташлаган француз революциясини шодлик билан қарши олди. Шу муносабат билан ў ўзининг «Озодлик дарахти» деб аталган машҳур шеърини ёзади. Умрининг сўнгги йилларида шоирнинг соғлиги ёмонлашиб, тирикчилиги оғирлашади. Моддий жиҳатдан қийналган ҳаста Роберт 1796 йил июль ойида вафот этади.

Роберт Бернс жуда кўп шеърлар, қўшиқлар ёзиб қолдирган. Уларни ўқисангиз, кўз олдингизда баланд Шотланд тоғлари, зилол шалолалар, гўзал ўрмон, соф муҳаббатли йигит-қизлар ва халқига, ватанига содиқ бўлган эркесевар халқ намоён бўлади. Роберт шеърларида ифодаланган хис-туйғулар эркесевар ҳар бир инсоннинг юрагига яқин. Шу сабабли ҳам прогрессив инсоният озодликни куйлаган шоир хотирасини ҳурмат қилади, қадрлайди.

Поликлиникада радиоузел

Яқинда пойтахтимизнинг Киров районидаги 21-поликлиникада радиоузел ишга туширилди. Поликлиника ходимлари бу радиоузелдан меҳнаткашлар учун медицинага оид турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказишда унумли фойдаланмоқдалар.

Мутахассис врачлар радио орқали турли юқумли касалликларнинг олдини олиш ва улардан сақланиш ҳақида фойдали маслаҳатлар бераётирлар, санитария-гигиена ишларини қандай ўтказиш кераклигини тушунтирмоқдалар. Шу кунгача радио орқали малакали врачлар томонидан грипп, дизентерия, ангина ва бошқа касалликларни даволаш тўғрисида бир неча лекция ҳамда суҳбат ўтказилди.

Шунингдек, поликлиника ҳузурида савол-жавоблар тахтаси, санитария бюллетени ва санитария бурчаги ташкил қилинган.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Телевизор экранида

25 ЯНВАРДА

12.00 Бадиий фильм — «Ульяновлар оиласи».
19.00 Бадиий фильм — «Севги учрашуви».
20.30 «Пойтахтимиз меҳмонлари» циклидан эшиттириш. Свердлов номидаги концерт залидан СССР халқ артистлари Дудинская ва Сергеевларнинг концерти олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

26 ЯНВАРДА

19.30 Рус тилида «Ёшлар клуби» деган эшиттириш.
20.10 Киножурнал.
20.20 «Адабиёт ва санъат» телевизион журналининг иккинчи сони.
21.05 Сўнгги ахборот.
21.25 Ўзбек тилида бадиий фильм — «Баландлик».

Ўзбекистонда қиш илиқ бўлишининг сабаби нимада?

Мухбиримиз, шу кунларда ҳаммани қизиқтираётган масала, Ўзбекистонда қиш илиқ бўлишининг сабаби нимада эканлигини тушунтириб бериш учун Тошкент об-ҳаво бюросининг бош инженер синоптиги А. Т. Тохиржоновга мурожаат қилган эди. Инженер синоптик қуйидагиларни айтди:

— Бу йил Ўзбекистондаги қиш об-ҳаво шароити бошқа йиллардагидан анча фарқ қилмоқда. Декабрь ва январь ойларида одатда қаттиқ совуқ бўлиб, қор кўп тушиши керак эди. Аммо Ўзбекистоннинг кўпчилик областларида қор жуда кам ёғди ва совуқ унчалик бўлмади. Январь ойининг иккинчи ўн кунлигида ҳаво айниқса иссиқ бўлди. Бу ойда ёғингарчилик бошқа йиллардагидан уч марта кам тушди. Бунинг сабаби шундаки, шу вақт ичида Ўзбекистон территориясида циклонлар жуда кам пайдо бўлди ва шимолий Арктикадан совуқ ҳаво келмади. Бундан ташқари, Ўрта Осиё территорияси доимо Сибирь антициклонининг ғарби-жанубий қисми таъсири остида бўлганлиги ҳам бу зонага совуқ ҳавонинг келиши ва ёғингарчиликнинг кўп бўлишига моънилик қилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34, РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими— 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 01036. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-1519.